

DZIENNIK URZĘDOWY

MINISTERSTWA SPRAW WEWNĘTRZNYCH

Prenumerata roczna 12 zł.

Cena egzemplarza 1 zł.

Prenumeratę należy wpłacać na konto P. K. O. Nr. 30-197 „Dziennik Urzędowy Ministerstwa Spraw Wewnętrznych” zaznaczając na odwrocie blankietu nadawczego „Należność za prenumeratę Dziennika Urzędowego Min. Spraw Wewn.”

Adres Redakcji: Ministerstwo Spraw Wewnętrznych, ul. Nowy Świat 69, Wydział Org. Prawny Tel. 220-20.

Adres Administracji: Nowy Świat 69, tel. 678-40.

Sprzedaż numerów pojedynczych i ubiegłych roczników — Warszawa, ul. Senatorska 29 sklep Nr. 22, tel. 696-87;

Wysyłka pojedynczych numerów i roczników za zaliczeniem pocztowym.

TREŚĆ.

A. DZIAŁ URZĘDOWY.

I. ROZPORZĄDZENIA I ZARZĄDZENIA MINISTRA SPRAW WEWNĘTRZNYCH.

- Poz. 109 — Zarządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 17 czerwca 1936 roku o ustanowieniu na okres dwuletni 1936/37 list przewodniczących i komisarzy egzaminacyjnych w komisjach egzaminacyjnych przy Ministerstwie Spraw Wewnętrznych (Pers. 1235/Min/10) . . . . . Str. 268

II. OKÓLNIKI Nr. Nr. 43 — 51.

110 — Okólnik Nr. 43 z dnia 16 czerwca 1936 roku o nadsyłaniu organom Kontroli Państwowej sprawozdań z zawartych umów (GB 49-34-2)	269
111 — Okólnik Nr. 44 z dnia 17 czerwca 1936 roku o budżetowaniu w związkach samorządowych (Podjęcie uchwał w sprawie pożyczek z Funduszu Pracy) (SF. 1-19 64)	270
112 — Okólnik Nr. 45 z dnia 16 czerwca 1936 roku o obniżeniu wysokości opłat za czynności i poświadczenia urzędowe organów związków samorządowych (SF. 67-32-13)	272
113 — Okólnik Nr. 46 z dnia 18 czerwca 1936 roku w sprawie organizacji Inspekcji ministerjalnej (GL. 2f-1-4)	273
114 — Okólnik Nr. 47 z dnia 18 czerwca 1936 roku o wykonaniu ustawy o majątkach, pozostałych po b. złemstwach i innych b. zrzeszeniach publicznych (SS. 1-7-4)	273
115 — Okólnik Nr. 48 z dnia 19 czerwca 1936 roku w sprawie polityki paszportowej (AP. 128-203)	274
116 — Okólnik Nr. 49 z dnia 17 czerwca 1936 roku o uprawnieniach do załatwiania spraw osobowych (Pers. 101-31)	275
117 — Okólnik Nr. 50 z dnia 17 czerwca 1936 roku o polityce i gospodarce personalnej (Pers. 105-7).	275
118 — Okólnik Nr. 51 z dnia 17 czerwca 1936 roku o kontroli obsady etatów i stanowisk (ewidencja, statystyka i sprawozdania) (Pers. 1501-25)	277

III. PISMA OKÓLNE.

119 — Pismo z dnia 12 czerwca 1936 roku o wydawnictwie: „Komunikat Biblioteczny”. (GL. 85-m-44)	285
120 — Decyzja w sprawie odznaki Narodowego Frontu Młodych (AP. 3-96)	285
121 — Decyzja w sprawie odznaki Katolickiego Związku Kobiet (AP. 3-68)	285
122 — Pismo z dnia 18 czerwca 1936 roku o polityce wakacyjnej słuchaczy Instytutu Pracy Samorządu Terytorjalnego (program i czas trwania). (SS. 40 9 6)	285
123 — Pismo z dnia 19 czerwca 1936 roku o usprawnieniu poboru i egzekucji podatku gruntowego i innych należności, przypadających od drobnych rolników. (SF. 26-16-1)	287

B. PRZEDRUKI.

I. DZIENNIK USTAW R. P. Nr. Nr. 41—45.

Rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 22 maja 1936 roku w porozumieniu z Prezesem Rady Ministrów oraz Ministrami Spraw Wewnętrznych, Spraw Wojskowych i Opieki Społecznej w sprawie wykonania dekretu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 13 stycznia 1936 roku o zaopatrzeniu osób szczególnie zasłużonych w walkach o niepodległość Państwa Polskiego	288
Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Reform Rolnych z dnia 5 maja 1936 roku o pasaniu inwentarza i zbieraniu ściółki w lasach państwowych	290

Rozporządzenie Ministrów: Rolnictwa i Reform Rolnych oraz Sprawiedliwości z dnia 11 maja 1936 roku o zmianie rozporządzenia w sprawie wykonywania ustawy o scalaniu gruntów	291
Rozporządzenie Ministrów: Komunikacji i Spraw Wewnętrznych z dnia 22 maja 1936 roku o używaniu rowerów na drogach publicznych	292
Rozporządzenie Ministra Opleki Społecznej z dnia 9 maja 1936 roku o zakładach kąpielowych	293
Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 28 maja 1936 roku o zmianie regulaminu wyborczego do rad miejskich	295
Obwieszczenie Ministra Opleki Społecznej z dnia 9 maja 1936 roku w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 10 czerwca 1927 roku o Państwowym Zakładzie Higjeny	296

II. MONITOR POLSKI Nr. Nr. 121 — 137.

Zarządzenie Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 30 maja 1936 roku w sprawie dokonania wyborów organów zarządzających w gminach wyznaniowych żydowskich	300
--	-----

C. BIBLIOGRAFJA.

II. WYDAWNICTWA INTERESUJĄCE ADMINISTRACJĘ SPRAW WEWNĘTRZNYCH.

„Ewidencja i Kontrola Ruchu Ludności w Polsce” T. Syga	300
--	-----

A.

I. Rozporządzenia i Zarządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych.

109.

ZARZĄDZENIE MINISTRA SPRAW WEWNĘTRZNYCH

z dnia 17 czerwca 1936 r.

o ustanowieniu na okres dwuletni 1936/37 list przewodniczących i komisarzy egzaminacyjnych w komisjach egzaminacyjnych przy Ministerstwie Spraw Wewnętrznych.

(Nr. Pers. 1235/Min-10).

Na zasadzie rozporządzeń Rady Ministrów z dnia 7.I.1925 r. (Dz. U. R. P. Nr. 6, poz. 48), z dnia 16.I.1925 r. (Dz. U. R. P. Nr. 11, poz. 80), z dnia 16.I.1925 r. (Dz. U. R. P. Nr. 16, poz. 103) i z dnia 13.V.1925 r. (Dz. U. R. P. Nr. 60, poz. 424) ustanawiam na okres dwuletni 1936/1937 następujące listy przewodniczących i komisarzy egzaminacyjnych w komisjach egzaminacyjnych przy Ministerstwie Spraw Wewnętrznych.

I. Komisje egzaminacyjne dla kandydatów na stanowiska administracyjne I kategorii.

a) Lista przewodniczących:

Dyrektor Gabinetu Ministra: Roman Hausner,
Dyrektorzy Departamentów: Witold Zbi-
kowski i Stanisław Michałowski.

b) Lista komisarzy egzaminacyjnych.

Dyrektorzy Biur: Dr. Piotr Igielski, Stanisław Jarecki, Inż. Stanisław Kucharski.

Naczelnicy Wydziałów: Władysław Czapin-
ski, Dr. Józef Drażek-Drawicz, Kuncewicz Adam I,
Mieczysław Myśliński, Stanisław Podwiński, Hen-
ryk Suchenek-Suchocki, Gustaw Szymkiewicz,

Wacław Żyborowski, Dr. Juliusz Żymirski; inspek-
torzy: Henryk Bogatkowski, Dr. Wincenty Ka-
łuski, Dr. Marcin Wyród-Przyborowski, Jan Sa-
wicki—oraz radcy: Jan Bach, Antoni Hebrowski,
Jerzy Kowalczewski, Jerzy Grzymała Pokrzywnic-
ki, Stanisław Peżko, Bolesław Trzebski i Alfred
Wotke.

II. Komisje egzaminacyjne dla kandydatów na stanowiska I kategorii w państwowej służbie technicznej w dziale Ministerstwa Spraw Wewnętrznych.

a) Lista przewodniczących.

Dyrektor Departamentu inż. Bronisław Sta-
wiski i naczelnik wydziału inż. Tadeusz Szanior.

b) Lista komisarzy egzaminacyjnych:

Naczelnicy wydziałów: Dr. Józef Drażek-
Drawicz, Inż. Rudolf Sunderland, Gustaw Szym-
kiewicz,—radcy: Jerzy Kowalczewski, Stanisław
Krakiewicz, Inż. Stanisław Kruszewski, Inż. Adam
Kuncewicz, Inż. Aleksander Raniecki i Inż. Lu-
dwik Szymański.

III. Komisje egzaminacyjne dla kandydatów na stanowiska administracyjne II kategorii.

a) Lista przewodniczących:

Naczelnicy wydziałów: Władysław Czapin-
ski, Dr. Józef Drażek-Drawicz, Dr. Juliusz Ży-
mirski i Inspektor Dr. Wincenty Kałuski.

b) Lista komisarzy egzaminacyjnych:

Inspektorzy: Henryk Bogatkowski, Dr. Mar-
cin Wyród-Przyborowski, Stefan Stosyk; kie-
rownicy referatów: Zygmunt Bernatowicz, Wło-
dzimierz Feist, Stefan Jacuk i Jerzy Libkind-
Lubodziecki, oraz radcy: Jan Bach, Stanisław
Bratkowski, Dr. Bronisław Cetis, Antoni Hebr-
owski, Stanisław Krakiewicz, Stefan Nadolny,
Karol Oksza-Orzechowski, Stanisław Peżko, Sta-
nisław Przestrzelski, Tadeusz Seruga, Edward
Skarbek, Ludomir Starzyński i Jan Szumiel
oraz referendarze: Dr. Zdzisław Matraś, Emil
Sankowski i Jerzy Szymański.

[illegible]

111.

OKÓLNİK Nr. 44

z dnia 17 czerwca 1936 r.

**o budżetowaniu w związkach samorządowych.
(Podjęcie uchwał w sprawie pożyczek z Funduszu
Pracy).**

(Nr. SF. 1-19-64).

Do

*P. P. Wojewodów (z wyjątkiem śląskiego)
Starostów Krajowych w Poznaniu i Toru-
niu, Przewodniczących Wydziałów Powia-
towych i Prezydentów Miast.*

W związku z ukazaniem się w ostatnich czasach pewnych przepisów o charakterze ustawowym, wykonywanie których nie pozostanie bez wpływu na formalną stronę gospodarki budżetowej związków samorządowych oraz przeprowadzaniem pewnych akcji, posiadających znaczenie dla tej gospodarki — w porozumieniu z Panem Ministrem Skarbu udzielam związkom samorządowym i podlegającym mi władzom nadzorczym nad temi związkami następujących wskazówek:

I. Ustawą z dnia 30 marca 1936 r. (Dz. U. R. P. Nr. 23, poz. 187) przekazany został związkom samorządowym specjalny podatek od wynagrodzeń, wypłacanych przez te związki, będący równoważnikiem zapowiedzianego w pkt 6 okólnika Nr. 84 z dnia 12 grudnia 1935 r. (Dz. Urz. Min. Spraw Wewn. Nr. 39, poz. 220) obniżenia wydatków osobowych związków samorządowych. Ponieważ obniżenie to — wobec ukazania się wyżej wymienionej ustawy — przybrało postać podatku, a więc dochodu, zatem winno ono znaleźć wyraz po stronie dochodowej budżetu administracyjnego związku samorządowego przez zamieszczenie w dziale VIII dochodów zwyczajnych pozycji pod nazwą: „Udział w specjalnym podatku od wynagrodzeń, wypłacanych z funduszy publicznych” przy jednoczesnem zapreliminowaniu po stronie wydatkowej budżetu kredytów na wynagrodzenia pracowników samorządowych w pełnej kwocie brutto tych wynagrodzeń t. j. bez potrącenia kwoty specjalnego podatku od wynagrodzeń.

Korygacja preliminarza budżetowego związku samorządowego, w którym zamieszczono kredyty na uposażenie netto t. j. z potrąceniem specjalnego podatku od wynagrodzeń, winna być uwzględniona bądź przy uchwaleniu, bądź też przy sposobności zatwierdzenia budżetu. O ile jednak budżet związku samorządowego został już uchwalony i zatwierdzony z zamieszczeniem w tymże kredytów na wynagrodzenia z potrąceniem specjalnego podatku — to wówczas wynikająca z wyjaśnień niniejszego okólnika korygacja budżetu, jako posiadająca charakter jedynie formalno-rachunkowy, nie wymaga aprobaty władzy nadzorczej i powinna być przeprowadzona przez sam związek samorządowy.

Specjalny podatek od wynagrodzeń wypłacanych przez związki samorządowe wpływać będzie (potrącany będzie) bezpośrednio na rzecz danego związku samorządowego, specjalny zaś podatek od wynagrodzeń, wypłacanych przez komunalne kasy oszczędności, związki międzykomunalne i inne samorządowe instytucje prawo-publiczne — na rzecz tych kas, związków międzykomunalnych i instytucyj samorządowych. Niemniej jednak podkreślam, iż przekazany związkom i instytucjom samorządowym specjalny podatek od wynagrodzeń wypłacanych przez te związki i instytucje jako udział w podatku państwowym, nie może być przedmiotem zmniejszeń i umorzeń ze strony związku samorządowego lub instytucji samorządowej, jak również nie może powodować zwiększenia wynagrodzenia, od którego jest potrącany, celem bowiem przekazania tego podatku związkom i instytucjom samorządowym była wyłącznie poprawa nader ciężkiej sytuacji finansowej tych związków i instytucyj.

II. Artykułem 8, ust. 1) ustawy z dnia 11 sierpnia 1923 r. (Dz. U. R. P. z 1932 r. Nr. 106, poz. 884) w brzmieniu art. 4 dekretu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 14 stycznia 1936 r. (Dz. U. R. P. Nr. 3, poz. 15) nadana została podatkowi komunalnemu od przemysłu i handlu postać udziału we wpływach z państwowego podatku przemysłowego, pobieranego w formie podatku od obrotu oraz dodatku do tego podatku, pobieranego w formie świadectw przemysłowych i kart rejestracyjnych. Zgodnie z tym przepisem podatek komunalny od przemysłu i handlu w budżetach związków samorządowych należy zamieszczać w 2-ch częściach a mianowicie — jeżeli chodzi o wpływ z tytułu udziału w państwowym podatku przemysłowym, pobieranym w formie podatku od obrotu — w dziale VIII „Udziały w podatkach państwowych” z wydzieleniem w osobną pozycję udziału w scalonym podatku przemysłowym, — jeżeli zaś chodzi o wpływ z tytułu dodatku do państwowego podatku przemysłowego, pobieranego w formie świadectw przemysłowych i kart rejestracyjnych — w dziale IX „Dodatki do podatków państwowych”.

O ile wskazany powyżej sposób budżetowania podatku komunalnego od przemysłu i handlu nie został zastosowany przy ustaleniu preliminarza budżetowego, względnie zatwierdzeniu przez władzę nadzorczą — to zarząd związku samorządowego winien — nie naruszając wysokości prelimitowanych sum — wydzielić z łącznej kwoty podatku od przemysłu i handlu (zapreliminowanej w dziale IX) kwotę przypadającą z tytułu udziału w państwowym podatku od obrotu i kwotę tę zamieścić w dziale VIII — udziały w podatkach państwowych — przy podaniu tej zmiany, jako będącej formalną modyfikacją budżetu, jedynie do wiadomości organu stanowiącego związek samorządowego i władzy nadzorczej właściwej do zatwierdzania budżetu.

W związku ze wskazówką dotyczącą zamieszczenia w budżecie pozycji specjalnego

podatku od wynagrodzeń (p. I nin. okólnika) i zmianą w budżetowaniu podatku komunalnego od przemysłu i handlu odpowiedniej modyfikacji ulega również wzór zestawienia wpływów z danin komunalnych, dołączony do okólnika Nr. 46 z dnia 29 kwietnia 1933 r. (Dz. Urz. Min. Spraw Wewn. Nr. 7, str. 208). We wzorze tym w dziale udziałów w podatkach państwowych należy przewidzieć nowe rubryki dla udziału w państwowym podatku przemysłowym od obrotu i dla udziału w specjalnym podatku od wynagrodzeń. Natomiast — w konsekwencji innych zmian w finansach komunalnych — w tymże wzorze w dziale dodatków komunalnych do podatków państwowych należy skasować rubrykę dodatku do podatku od placów niezabudowanych, zaś w dziale podatków komunalnych samoistnych — rubrykę podatku od ładunków kolejowych.

III. Przy budżetowaniu i księgowaniu ulg w spłacie długów, przyznawanych związkom samorządowym przez komisje oszczędnościowo-oddłużeniowe związki te winny kierować się następującymi zasadami:

1) w wypadku zamiany zobowiązań krótkoterminowych na długoterminowe należy w preliminarzu budżetowym zamieścić następujące zamierzenie:

a) po stronie dochodowej preliminarza pozycję wpływu z pożyczki długoterminowej, zaciąganej na skonwertowanie zadłużenia krótkoterminowego.

b) po stronie wydatkowej — kredyt na pokrycie niedoboru budżetowego z lat ubiegłych w wysokości odpowiadającej sumie konwertowanego zadłużenia krótkoterminowego.

Powyższe zamierzenie należy wykonać i przeprowadzać przez księgi rachunkowe jak następuje:

ad a) kwotę pożyczki długoterminowej zaciągniętej na skonwertowanie zadłużenia krótkoterminowego należy zarachować na dochody budżetowe (uznać rachunek dochodów budżetowych) przy równoczesnym spisaniu tej kwoty z odpowiedniego rachunku (ów) zadłużeń pozabudżetowych (obciążeniu rachunku pożyczek krótkoterminowych wzgl. rachunku wierzycieli i t. p.);

ad b) kwotę konwertowanych zobowiązań krótkoterminowych należy zarachować na wydatki budżetowe (obciążyć rachunek wydatków budżetowych) jako wykonanie kredytu na pokrycie niedoboru budżetowego, przy równoczesnym spisaniu tej kwoty z rachunku niedoborów i nadwyżek (uznaniu rachunku niedoborów i nadwyżek); analogiczne postępowanie powinno być zastosowane w wypadkach, w których pożyczka krótkoterminowa stała się długoterminową na skutek odroczenia terminu spłaty;

2) w wypadkach umorzeń części lub całości długów sumy umorzeń nie należy przeprowadzać przez budżet; sumy te podlegają jedynie — jeżeli chodzi o pożyczki długotermino-

we — odpisaniu w inwentarzu długów długoterminowych (dział B), a jeżeli chodzi o długi krótkoterminowe (pozabudżetowe) — przeprowadzeniu przez rachunki zadłużeń pozabudżetowych (pożyczki krótkoterminowe, wierzyciele różni, sumy przechodnie i t. p.) i rachunek niedoborów i nadwyżek — jako spisanie całości lub części długu krótkoterminowego i równoczesne pomniejszenie niedoboru z lat ubiegłych.

IV. Ze względu na wagę szybkiego uruchomienia robót finansowanych z Funduszu Pracy i uzyskania przeznaczonych na ten cel środków — zainteresowane związki samorządowe powinny w czasie jak najbliższym powziąć uchwały co do zaciągnięcia przyrzeczonych im z Funduszu Pracy pożyczek, władze nadzorcze zaś nad temi związkami — decyzje co do zatwierdzenia powyższych uchwał.

Uchwały w sprawie zaciągania pożyczek długoterminowych z Funduszu Pracy powinny być podejmowane według wzoru załączonego do niniejszego okólnika.

Podczas wizytacji niektórych związków samorządowych stwierdziłem, iż przełożeni tych związków nie zawsze orientują się dostatecznie w treści budżetu swego zwązku samorządowego. W związku z tem podkreślam, iż każdy przełożony zwązku samorządowego powinien dokładnie znać budżet i stan finansowy (wykonanie budżetu, majątek, zadłużenie) zwązku samorządowego, którym kieruje, znajomość bowiem tych elementów, jako obrazujących gospodarkę zwązku samorządowego, uważam za nieodzowną dla kierowania tą gospodarką.

Zechcą P. P. Wojewodowie polecić Przewodniczącym Wydziałów Powiatowych podanie powyższych wskazówek do wiadomości zarządom miast niewydziałonych oraz gmin wiejskich oraz dopilnować ich wykonania przez związki samorządowe, znajdujące się na terenie podległego im województwa.

Punkty I—II niniejszego okólnika uzupełniają okólnik Nr. 110 z dnia 15 listopada 1933 r. (Dz. Urz. Min. Spraw Wewn. Nr. 20, poz. 264), punkt III zaś ponadto okólnik Nr. 108 z dnia 15 listopada 1933 r. (Dz. Urz. Min. Spraw Wewn. Nr. 19, poz. 261).

(—) *Sławoj Składkowski*
MINISTER

Załącznik do okólnika Nr. 44.

**Wzór uchwały Rady Powiatowej (Miejskiej)
na pożyczkę długoterminową z Funduszu Pracy.**

Na posiedzeniu zwołanem w dniu.....
193 r. Rada Powiatowa
(Miejska) w .....
w dniu .....
uchwała zaciągnąć z Funduszu Pracy w trybie

umowy pożyczkowej pożyczkę długoterminową w wysokości zł. .... (słownie złotych) .....
 celem .....
 płatną w ..... ustalonych zgodnie z planem amortyzacyjnym ratach kwartalnych, poczynając od dnia ..... 193 r. przy oprocentowaniu % w stosunku rocznym, płatnem zgóry w ratach kwartalnych przy czym raty procentów i kapitału ulegać będą zapłacie w dniach 1 marca, 1 czerwca, 1 września i 1 grudnia.

Na pokrycie należności Funduszu Pracy z tytułu mającej być zawartej umowy pożyczkowej przedewszystkiem przeznaczają się jako źródła pokrycia wpływy

Na zabezpieczenie spłaty kapitału, % i innych należności z tytułu tej pożyczki Rada Powiatowa (Miejska) wyraża zgodę na przekazywanie Funduszowi Pracy dodatków komunalnych do podatków państwowych oraz udziałów związków samorządowych w podatkach państwowych, które inkasują Władze Skarbowe lub Wydział Powiatowy (Zarząd Miejski) w .....
 (w razie zastosowania innego zabezpieczenia należy je wymienić w uchwale w brzmieniu zaprojektowanem przez Fundusz Pracy np. przy zabezpieczaniu hipotecznem należy podać nazwę hipoteczną i policyjną nieruchomości służącej zabezpieczeniu, kolejność pierwszeństwa hipotecznego (numer wpisu) do wykazu hipotecznego i t. p. formę zabezpieczenia i sumę do jakiej wierzytelność ulega zabezpieczeniu.

Dalej Rada Powiatowa (Miejska) uchwala akceptować również i pozostałe warunki projektowanej umowy pożyczkowej.

W związku z załączeniem pożyczki Rada Powiatowa (Miejska) uchwala poza tem upoważnić Wydział Powiatowy (Zarząd Miejski) w do ustalenia i przyjęcia pozostałych wymaganych warunków pożyczki, podpisania zobowiązań dłużnych, podjęcia pożyczki w całości lub częściowo oraz wogóle do przeprowadzenia wszystkich czynności prawnych, które wymagane będą zarówno przy zaciąganiu pożyczki, jako też przy wykonywaniu umowy pożyczkowej.

Zgodne z oryginałem w księdze protokołów Rady

Podpis:

*Przewodniczący Wydziału
Powiatowego*

pieczęć

Starosta

Prezydent miasta

Burmistrz

112.

OKÓLNİK Nr. 45

z dnia 16 czerwca 1936 r.

o obniżeniu wysokości opłat za czynności i poświadczania urzędowe organów związków samorządowych.

(Nr. SF. 67-32-13)

Do

*P. P. Wojewodów (z wyjątkiem śląskiego),
Przewodniczących Wydziałów Powiatowych i Prezydentów Miast.*

W związku z przeprowadzoną obniżką stawek podatkowych niektórych danin komunalnych, obciążających ludność rolniczą, zachodzi konieczność przeprowadzenia również obniżki opłat za czynności i poświadczania organów związków samorządowych (t. zw. opłat administracyjnych). Obniżka taka powinna być przeprowadzona przedewszystkiem w gminach wiejskich, w szczególności bowiem na tym terenie obecna wysokość opłat administracyjnych jest dotkliwa i wywołuje utyskiwania ludności.

Z tych względów w porozumieniu z Panem Ministrem Skarbu określę następujące najwyższe granice niektórych rodzajów powyższych opłat:

1) za sporządzenie i poświadczenie zgodności odpisu z oryginałem, napisanie podania i t. p. — 50 groszy za każdą stronę tekstu oryginału,

2) za potwierdzenie tożsamości, poświadczenie podpisu — o ile tego rodzaju czynność należy do zakresu działania związku samorządowego — 50 groszy od poświadczenia,

3) za zaświadczenie, iż dany rolnik jest właścicielem gospodarstwa rolnego — 50 groszy,

4) za zaświadczenie dla zakupu soli bydłowej o ilości głów żywego inwentarza — w zasadzie bezpłatnie — względnie do wysokości 30 groszy.

Oczywiście wyznaczone granice nie powinny w żadnym wypadku spowodować podwyżki opłat w tych związkach samorządowych, w których opłaty te zostały ustalone w niższych stawkach. Zwracam również uwagę, aby opłaty za dowody osobiste pobierane były zgodnie z postanowieniami art. 18 rozporządzenia z dnia 16 marca 1928 r. o ewidencji i kontroli ruchu ludności (Dz. U. R. P. Nr. 32, poz. 309), opłaty zaś za świadectwa pochodzenia zwierząt nie przekraczały norm, wskazanych w Instrukcji z dnia 4 kwietnia 1935 r. (Dz. Urz. Min. Spraw Wewn. Nr. 15, poz. 80).

Zechcą P. P. Wojewodowie polecić Przewodniczącym Wydziałów Powiatowych podanie powyższych wskazówek do wiadomości zarządom miast niewydziałonych oraz gmin wiejskich.

Zarazem polecam władzom nadzorczym nad związkami samorządowymi dopilnowanie nieprzekraczania wskazanych norm, a to w dro-

dze wykorzystania uprawnienia przewidzianego w art. 27, ustęp 3) ustawy z dnia 11 sierpnia 1923 r. o tymczasowym uregulowaniu finansów komunalnych w brzmieniu p. 6 art. 5 dekretu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 3 grudnia 1935 r. (Dz. U. R. P. Nr. 88, poz. 544).

Okólnik niniejszy pozostaje w związku z okólnikiem Nr. 84 z dnia 12 grudnia 1935 r. (Dz. Urz. Min. Spraw Wewn. Nr. 39, poz. 220).

(—) *Sławoj Składkowski*
MINISTER

113.

OKÓLNİK Nr. 46

z dnia 18 czerwca 1936 r.

w sprawie organizacji inspekcji ministerjalnej.

(Nr. GL. 2f-1-4)

Do

P. P. Podsekretarzy Stanu, Dyrektorów Departamentów (Biur), Naczelników Wydziałów, wszystkich Urzędników Min. Spraw Wewnętrznych.

Ponieważ, zgodnie z ust. III okólnika Ministerstwa Spraw Wewnętrznych Nr. 24 z 24 kwietnia 1935 r. o organizacji inspekcji ministerjalnej „organem nadzoru bezpośredniego nad urzędowaniem podległej Ministerstwu Spraw Wewnętrznych administracji rządowej i samorządowej jest Biuro inspekcji”, którego Dyrektor w myśl § 1 instrukcji dla Biura Inspekcji „podlega bezpośrednio Ministrowi” — zaś nadzór bezpośredni nad urzędowaniem Ministerstwa (Centrali) jako też inspekcja pośrednia administracji lokalnej, wykonywane są w sposób określony również w powyższym okólniku Nr. 24 — przeto postanowienie pkt. 10 okólnika Nr. 11 z 18 lutego 1935 r. o charakterze przejściowym, uchylam jako nieaktualne.

(—) *Sławoj Składkowski*
MINISTER

114.

OKÓLNİK Nr. 47

z dnia 18 czerwca 1936 r.

o wykonaniu ustawy o majątkach pozostałych po b. ziemstwach i innych b. zrzeczeniach publicznych.

(Nr. SS. 1—7-4)

Do

P. P. Wojewodów, Przewodniczących Wydziałów Powiatowych oraz Prezydentów Miast na obszarze województw: białostockiego, nowogródzkiego, wołyńskiego, wileńskiego i poleskiego.

Dnia 16 października 1936 r. zgodnie z art. 9 ust. (1) ustawy z dnia 22 marca 1935 r. o majątkach pozostałych po b. ziemstwach i innych b. zrzeczeniach publiczno-prawnych (Dz.

U. R. P. Nr. 27, poz. 201) mija termin zgłoszenia wniosków o przekazanie związkom samorządowym majątków, pozostałych po b. ziemstwach powiatowych i gubernialnych, b. zarządach gospodarstwa ziemskiego, b. gubernialnych komitetach zarządzających, b. urzędach opieki społecznej oraz b. instytucjach i organizacjach stanowych szlacheckich.

Ponieważ dotychczas zaledwie kilka związków samorządowych zgłosiło swe roszczenie do wspomnianych obiektów, Ministerstwo Spraw Wewnętrznych prosi P. P. Wojewodów o przypomnienie związkom samorządowym ustawowego terminu zgłoszenia roszczeń i uczynienie odpowiedniego wezwania ze wskazaniem skutku niedotrzymania terminu.

Jednocześnie Ministerstwo Spraw Wewnętrznych wyjaśnia, co następuje:

I. Zarządy związków samorządowych powinny przedstawić wnioski o przyznanie im własności majątków, o których mowa w art. art. 1, 2, 3, 4 i 5 ustawy z dnia 22 marca 1935 r. bądź bezpośrednio Ministerstwu Spraw Wewnętrznych, bądź za pośrednictwem właściwego Wojewody do dnia 16 października 1936 r. Po tym terminie żadne wnioski choćby najbardziej słuszne i uzasadnione, nie będą mogły być rozpatrywane przez Ministerstwo Spraw Wewnętrznych.

II. Wnioski o przyznanie własności nieruchomości mogą dotyczyć obiektów:

a) bądź posiadających uregulowane hipoteki,

b) bądź też nie posiadających księgi wieczystej.

a) W pierwszym przypadku do wniosków winny być dołączone:

1° odpisy wykazów hipotecznych;

2° dokładna nazwa urzędowa majątku, a więc należy wymienić dla majątków ziemskich województwo, powiat oraz dokładną nazwę majątku; dla nieruchomości zaś położonych na terenie miast — należy podać nazwę miasta, ulicę, numer porządkowy — policyjny z zaznaczeniem, czy dana nieruchomość położona jest na gruncie dziedzicznym, czy też emfiteutycznym;

3° dokładny opis nieruchomości i jej granic.

Opis granic powinien się opierać na sporządzonych przez mierniczych przysięgłych planach, wykazujących położenie nieruchomości i jej stosunek do nieruchomości sąsiednich.

We wniosku należy ponadto:

4° podać wartość obiegową (szacunkową) nieruchomości, określoną w gotówce;

5° dane, dotyczące obciążeń nieruchomości;

6° sposób dotychczasowego użytkowania nieruchomości i ewent. dalsze jej przeznaczenie oraz ewent. sposób rozrachunku z dotychczasowymi użytkownikami (Skarbem Państwa, osobami trzecimi).

b) Jeżeli nieruchomość, co do której związek samorządowy zgłasza roszczenie — nie posiada uregulowanej hipoteki — do wniosku dołączyć należy, poza oznaczeniem urzędowej nazwy, opisem granic, wymienieniem obciążeń,

służebności ciążących na niej lub jej przysługujących i jej wartości, — wyciągi z rejestru wieczystego danej nieruchomości oraz w czym posładaniu obecnie się znajduje.

Gdyby związek samorządowy, zgłaszając wniosek nie mógł zgromadzić wymaganych wyżej dokumentów, powinien wskazać świadków, którzyby stwierdzili prawdziwość danych przez związek samorządowy przytaczanych.

Na wniosek właściwego wojewody, Ministerstwo Spraw Wewnętrznych wyznaczy urzędnika, który przeprowadzi dochodzenia i przesłucha świadków, celem stwierdzenia, czy i jakiej instytucji wymienionej w ustawie z dnia 22 marca 1935 r. majątek zakwestjonowany był własnością i na jakich tytułach prawnych własność jego była oparta, a mianowicie, czy z tytułu nabycia na podstawie odpowiednich aktów, czy też na podstawie bezspornego posiadania przez dane ziemstwo lub inną instytucję prawa publicznego w charakterze właściciela przez okres czasu, uzasadniający nabycie własności przez przedawnienie na podstawie art. 533 Zb. Pr. Ces. Ros. t. X.

Przy zbadaniu świadków zachowane być powinny przepisy art. 57 — 67 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 r. o postępowaniu administracyjnem (Dz. U. R. P. Nr. 36, poz. 341).

Równolegle z badaniem świadków, wyznaczony w powyższy sposób urzędnik, powinien przeprowadzić dochodzenie, celem ustalenia, czy osoby trzecie nie nabyły prawa własności do kwestjonowanego majątku.

III. Związki samorządowe, zgłaszające roszczenia o przyznanie im praw, ciążących na nieruchomości, będącej w posiadaniu osób trzecich, a przysługujących im w myśl ustawy z dnia 22 marca 1935 r. — powinny udokumentować swe roszczenia w sposób wskazany w części II okólnika.

IV. Ministerstwo Spraw Wewnętrznych ogłosi we właściwym Wojewódzkim Dzienniku Urzędowym oraz w jednym z organów prasowych wychodzących lub najbardziej rozpowszechnionych na terenie województwa według miejsca położenia majątku, w stosunku do którego związek samorządowy zgłasza roszczenie o wszczęciu postępowania o przyznanie własności danego majątku w tym celu, aby osoby interesowane mogły zgłosić ewentualne zarzuty.

Koszty umieszczenia powyższego ogłoszenia poniesie interesowany związek samorządowy.

W tekście ogłoszenia będzie zaznaczone, że osoby interesowane mogą w ciągu trzech miesięcy od dnia ukazania się ogłoszenia zgłaszać do właściwego Urzędu Wojewódzkiego swe zastrzeżenia lub roszczenia do danego majątku.

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych zwraca uwagę, że terminy, wskazane w ustawie z dnia 22 marca 1935 r. (Dz. U. R. P. Nr. 23, poz. 201), muszą być bezwzględnie dotrzymane, jedynie co do zgłaszania roszczenia przez dany związek

samorządowy. Natomiast postępowanie wyjaśniające, przedstawienia odnośnych dokumentów oraz ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym województwa o zgłoszeniu roszczenia, o czym była mowa, będzie mogło nastąpić nawet po terminie 16 października 1936 r.

Poza związkami samorządowymi osoby interesowane (osoby trzecie) mogą zgłaszać swe roszczenia lub zastrzeżenia bezpośrednio do Ministerstwa Spraw Wewnętrznych. Jeżeli zgłoszone roszczenia lub zastrzeżenia zarówno przez związki samorządowe, jak i przez osoby trzecie będą nasuwały wątpliwości, Ministerstwo Spraw Wewnętrznych powiadomi o tem interesowanych, wzywając ich do uzupełnienia dowodów w oznaczonym terminie, nie krótszym jednak niż 6 tygodni.

V. Wraz ze zgłoszonymi, roszczeniami i swymi uwagami P. P. Wojewodowie zechcą do dnia 16 listopada 1936 r. przesłać Ministerstwu Spraw Wewnętrznych wykaz majątków, o których mowa w ustawie z dnia 22 marca 1935 r., co do których związki samorządowe nie zgłosiły roszczeń.

Wykazy te zawierać powinny dane, dotyczące nazwy, położenia opisu granic oraz służebności i obciążeń, ciążących na tych obiektach, ich wartość oraz dokumenty ich dotyczące, w myśl wskazówek, zawartych w części II niniejszego okólnika.

Powyższe wyjaśnienia należy podać do wiadomości wszystkim związkom samorządowym na terenie województwa.

(—) Korsak

PODSEKRETARZ STANU

115.

OKÓLNIAK Nr. 48

z dnia 19 czerwca 1936 r.

w sprawie polityki paszportowej.

(Nr. AP. 128-203).

Do

P. P. Wojewodów, Komisarza Rządu na m. st. Warszawę i Starostów.

W związku z koniecznością ograniczenia wyjazdów zagranicę polecam wstrzymać wydawanie paszportów zbiorowych dla wszelkiego rodzaju wycieczek — a równocześnie uchylam p. 2 i 3 okólnika Nr. 8 z dn. 10.II.1936 r. (Dz. Urz. Min. Spraw Wewn. Nr. 4, poz. 18 z r. 1936). Ograniczenie co do niewydawania paszportów zbiorowych dotyczy również wyjazdów, uregulowanych okólnikiem Nr. 27 z dn. 20.IV.1936 r. (Dz. Urz. Min. Spraw Wewn. Nr. 11, poz. 67 z r. 1936), jak również innymi okólnikami, przewidującymi wydawanie paszportów zbiorowych. Obecnie zatem paszporty zbiorowe dla uczestników wycieczek będą

mogły być wydawane tylko na podstawie specjalnych wyjątkowych zezwoleń Ministerstwa, które wskaże m. in. kto jest uprawniony do zorganizowania danej wycieczki.

W celu uniknięcia nadużyć z paszportami indywidualnymi na wycieczki zbiorowe, polecam zaopatrywać paszporty takie w adnotacje, że upoważniają one do przekraczania granicy tam i zpowrotem w jednym tylko punkcie przejściowym (np. w Zebrzydowicach dla Czechosłowacji, Austrii, Jugosławii; Sniatynie dla Bułgarii, Rumunii; Zbąszyniu dla Berlina, Belgii etc.).

Podając powyższe do wiadomości, proszę o wydanie potrzebnych ewentualnie dalszych zarządzeń.

(—) *Sławoj Składkowski*
MINISTER

116.

OKÓLNIA Nr. 49

z dnia 17 czerwca 1936 r.

o uprawnieniach do załatwiania spraw osobowych

(Nr. Pers. 101-31)

Do

P. P. Wojewodów i Komisarza Rządu na m. st. Warszawę.

Uchylając dotychczas obowiązujące zarządzenia Ministerstwa Spraw Wewnętrznych normujące kwestję uprawnień do załatwiania spraw zmian na stanowiskach funkcjonariuszów państwowych z etatu Ministerstwa Spraw Wewnętrznych oraz spraw zmian w stosunkach służbowych tych funkcjonariuszów, zarządzam co następuje:

1) ilość poszczególnych stanowisk przewidzianych tabelą stanowisk (Dz. U. R. P. z r. 1933 Nr. 102 poz. 780) i rozporządzeniem o zaliczeniu poszczególnych grup funkcjonariuszów państwowych do kategorii funkcjonariuszów niższych (Dz. U. R. P. z r. 1935 Nr. 56 poz. 360) określa Minister Spraw Wewnętrznych;

2) stosunek służbowy zawiera, zmienia i rozwiązuje, (zawiera umowy, dopuszcza do służby przygotowawczej, mianuje na stałe i do odwołania, przenosi na inne stanowisko i do innej miejscowości, posuwa na wyższe stanowisko, zwalnia i wyłącza ze służby, tudzież przenosi w stan spoczynku):

a) z urzędnikami mianowanymi, mającymi zajmować stanowiska hierarchicznie wyższe od referendarzy — Minister Spraw Wewnętrznych,

b) z referendarzami, urzędnikami II i III kategorii, pracownikami kontraktowymi oraz niższymi funkcjonariuszami państwowymi — pp. Wojewodowie i p. Komisarz Rządu na m. st. Warszawę, — z tem jednak ograniczeniem, że kandydatów na referendarzy, praktykantów I kategorii i pracowników kontraktowych, mających pełnić obowiązki urzędników I kategorii — wyznacza Minister Spraw Wewnętrznych;

3) badanie wicestarostów, radców i kierowników oddziałów przez komisje lekarskie oraz zawiadamianie o zamierzonym przeniesieniu w stan spoczynku na podstawie orzeczeń tych komisji — zarządzają p.p. Wojewodowie i p. Komisarz Rządu na m. st. Warszawę;

4) grupy uposażenia przewidziane dla praktykantów oraz dla funkcjonariuszów państwowych, rozpoczynających służbę, tudzież dodatki funkcyjne, służbowe i lokalne — przyznają praktykantom oraz funkcjonariuszom państwowym mianowanym i kontraktowym p.p. Wojewodom i p. Komisarz Rządu na m. st. Warszawę. Grupy uposażenia wyższe od grup wymienionych — przyznaje Minister Spraw Wewnętrznych.

Z chwilą ogłoszenia niniejszego zarządzenia traci moc obowiązującą okólnik Nr. 66 z dn. 11.V.1934 r. o trybie postępowania przy zmianach personelu we władzach i urzędach podległych Ministerstwu Spraw Wewnętrznych (Dz. Urz. Min. Spraw Wewn. Nr. 13 poz. 128) tudzież pisma okólnie Min. Spraw Wewn. z dn. 2.I.1931 r. Nr. OPT. 17312/2/R i z dnia 19.VI.1931 r. Nr. OPT. 17312/43 w sprawie przyjmowania do służby i mianowania na stałe, tudzież podany Panom do wiadomości okólnikiem, dołączonym do pisma Ministerstwa Spraw Wewnętrznych z dnia 19.XI.1931 r. Nr. OB. 502/1/tjn/31, zakaz dokonywania przesiedleń na inne miejsce służby.

(—) *Sławoj Składkowski*
MINISTER

117.

OKÓLNIA Nr. 50

z dnia 17 czerwca 1936 r.

o polityce i gospodarce personalnej.

(Nr. Pers. 105/7)

Do

P. P. Wojewodów i Komisarza Rządu na m. st. Warszawę.

Przy załatwianiu przez PP. Wojewodów i P. Komisarza Rządu na m. st. Warszawę spraw osobowych funkcjonariuszów państwowych z etatu Ministerstwa Spraw Wewnętrznych jako też przy przedstawianiu Ministerstwu wniosków w sprawach osobowych tych funkcjonariuszów, winny być przestrzegane następujące zasady:

1. Wskazówki ogólne.

a) personelem należy administrować w ten sposób, ażeby władze i urzędy mogły wykonywać należycie swoje obowiązki kosztem jak najmniejszych wydatków Skarbu Państwa na płace, funkcjonariusze zaś państwowi mogli w miarę poszerzania i pogłębiania swych wiadomości posuwać się na coraz to wyższe stanowiska oraz do wyższych grup uposażenia;

b) polityka i gospodarka personalna winny być prowadzone planowo, każda zmiana perso-

nalna winna być przemyślana, przed jej dokonaniem należy dokładnie sprawdzić czy będzie ona właściwa;

c) luki w obsadzie personalnej należy zasadniczo wypełniać przez posuwanie stopniowo na stanowiska hierarchicznie bezpośrednio wyższe funkcjonariuszów pozostających na etacie Ministerstwa Spraw Wewnętrznych, nowi zaś kandydaci winni być przyjmowani tylko na stanowiska najniższe odnośnej kategorii;

d) nie należy usuwać ze służby tych funkcjonariuszów którzy nabyli już prawa do uposażenia emerytalnego, a mogą być użytkowani w służbie chociażby tylko częściowo;

e) przed zdecydowaniem się na usunięcie ze służby pracownika, w szczególności, o ile nabył on już prawo do uposażenia emerytalnego lub osiągnął wiek utrudniający przerzucenie się do innego zawodu należy ustalać, co jest właściwym powodem jego nieprzydatności, tudzież czy nie byłoby możliwe użytkowanie go a) przez użycie na innym stanowisku, bardziej odpowiadającym skali uzdolnienia, b) wyleczenie (kurację), c) umożliwienie wypoczęcia, d) perswazję lub karę i następnie w zależności od dokonanego ustalenia przeprowadzić próbę przywrócenia przydatności do służby.

2. Dopuszczalność przyjęcia do służby.

Przyjęcie do służby następuje tylko w ramach przyznanych przez Ministra Spraw Wewnętrznych etatów i kredytów i jedynie w przypadkach, gdy obsadzenie wakującego stanowiska jest konieczne.

3. Warunki wymagane od kandydatów do służby.

Do służby będą przyjmowani tylko ci kandydaci, którzy, posiadając wszystkie warunki wymagane przez ustawę o państwowej służbie cywilnej wykażą się odbyciem służby wojskowej lub pracą niepodległościową.

4. Rodzaje stosunku służbowego zawiązanego z przyjmowanym do służby.

a) Kandydaci na urzędników mają być przyjmowani w drodze dopuszczenia do służby przygotowawczej (praktyki),

b) kandydatów na niższych funkcjonariuszów państwowych należy przyjmować do służby w drodze mianowania do odwołania,

c) przyjęcie kandydata, któryby przez zawiązanie z nim publiczno-prawnego stosunku służbowego mógł nabyć zbyt wcześnie prawa emerytalne, może nastąpić tylko w charakterze pracownika kontraktowego (patrz pkt. 9).

5. Praktyka płatna.

Służba przygotowawcza (praktyka) jest zasadniczo płatna (§ 5 rozp. Rady Min. z dnia 19.XII.1933 r. Dz. U. R. P. Nr. 102 poz. 781).

6. Praktyka bezpłatna.

Praktyka bezpłatna dopuszczalna jest pod warunkiem:

a) że nie będzie trwała dłużej, aniżeli 1 rok oraz

b) że ilość bezpłatnych praktykantów nie będzie przekraczała 30% ogólnej ilości praktykantów odbywających służbę przygotowawczą w danej kategorii.

U w a g a: W piśmie dopuszczającym do bezpłatnej praktyki (art. 12 ustawy o państw. sl. cyw.) ma być wskazana data, od której praktykant uzyska uposażenie, określona wysokość tego uposażenia i zaznaczone, że uposażenie to praktykant zacznie pobierać, o ile stosunek służbowy nie zostanie wcześniej rozwiązany (art. 63 ustawy o państwowej służbie cywilnej).

7. Pierwsze mianowanie.

a) Pierwsza nominacja na urzędnika będzie zawsze prowizoryczna i zasadniczo następować będzie po odbyciu służby przygotowawczej oraz po złożeniu egzaminu praktycznego. Bez egzaminu praktycznego będą mianowani urzędnikami prowizorycznymi tylko ci kandydaci, którzy zostali zwolnieni przez Ministerstwo od obowiązku odbycia służby przygotowawczej;

b) przy pierwszym mianowaniu będzie przyznawana najniższa grupa uposażenia, przewidziana przez obowiązujące przepisy (§§ 5 i 6 rozp. Rady Min. z dn. 19.XII.1933 r. Dz. U. R. P. Nr. 102 poz. 781).

8. Mianowanie na stałe.

a) Mianowanie na stałe następuje najwcześniej po uprzedniej pięcioletniej służbie prowizorycznej,

b) kandydat do mianowania na stałe musi posiadać dobrą ocenę kwalifikacyjną i wykazywać wszystkie walory potrzebne do pozostania w służbie na stałe,

c) kandydaci na urzędników stałych nie będą zwalniani od obowiązku składania egzaminu praktycznego.

9. Służba kontraktowa.

A. Przyjmowanie do służby w charakterze pracowników kontraktowych następuje w przypadkach:

a) niemożności zawiązania publiczno-prawnego stosunku służbowego (brak warunków wymaganych przez obowiązujące przepisy),

b) gdy jest to wskazane ze względu na rodzaj obowiązków, jakie pracownik ma spełniać, lub ze względu na ograniczony czas trwania służby,

c) gdy zachodzi możliwość zbyt szybkiego nabycia praw emerytalnych (patrz pkt 3 c).

B. Pracownicy kontraktowi przy rozpoczęciu służby otrzymują zasadniczo wynagrodzenie, nieprzekraczające grup początkowych, przewidzianych dla urzędników i niższych funkcjonariuszów państwowych.

C. Prawa i obowiązki pracowników kontraktowych określa treść zawartych z nimi umów, przepisy normujące prawa i obowiązki funkcjonariuszów państwowej służby cywilnej nie mają bezpośredniego zastosowania do pracowników kontraktowych.

10. Przeniesienia na inne miejsce służby.

Przeniesienia na inne miejsce służby, pociągające za sobą obowiązek zwrotu kosztów, mogą być dokonywane tylko w ramach przyznawanych na ten cel kredytów.

11. Awanse.

a) Awanse (podwyższanie wynagrodzenia umownego) będą dokonywane tylko przez Ministra Spraw Wewnętrznych i zasadniczo jedynie w terminie i na zasadach każdorazowo ustalanych przez Prezesa Rady Ministrów,

b) poza ustalonymi terminami awanse będą mogły być dokonywane tylko w przypadkach zupełnie wyjątkowych (ważny interes służby).

12. Zwalnianie od przepisanego poziomu wykształcenia.

Od obowiązku wykazania przepisanego poziomu wykształcenia (art. 11 ustawy o państw. sl. cyw.) będą zwalniani tylko ci kandydaci, którzy posiadają pełne wykształcenie, wymagane od urzędników kategorii bezpośrednio niższej od tej do której mają przejść i odpowiadają jednemu z niżej wymienionych warunków:

a) ukończenie odpowiedniego zakładu naukowego uniemożliwiło udział w pracy niepodległościowej,

b) zdobycie odpowiedniego wykształcenia uniemożliwiła wojna lub

c) przy wykonywaniu w ciągu kilku lat obowiązków urzędnika odpowiedniej wyższej kategorii kandydat wykazał, że posiada należyty poziom umysłowy, uzdolnienia i zasób wiadomości.

13. Delegacje zagraniczne.

Delegacje (podróże) zagraniczne służbowe będą zarządzane tylko przez Ministerstwo Spraw Wewnętrznych.

U w a g a: Wyjazdy na tereny pograniczne państw sąsiednich w związku z wykonywaniem obowiązujących umów i konwencji nie należą do rzędu podróży zagranicznych i zezwolenia nie wymagają.

(—) *Stawoj Składkowski*
Minister

OKÓLNİK Nr. 51

z dnia 17 czerwca 1936 r.

o kontroli obsady etatów i stanowisk (ewidencja, statystyka i sprawozdania)*).

(Nr. Pers. 1501-25).

Do

P. P. Wojewodów i Komisarza Rządu na m. st. Warszawę.

Uchylając dotychczas obowiązujące zarządzenia co do prowadzenia i nadsyłania Ministerstwu Spraw Wewnętrznych ewidencji w sprawach osobowych i dyscyplinarnych, wykazów, sprawozdań, statystyk i odpisów decyzji w tych sprawach, zarządzam co następuje:

A. Referaty personalne w Urzędach Wojewódzkich i w Komisarzacie Rządu na m. st. Warszawę założyć i będą odtąd prowadzić stale dla etatu Ministerstwa Spraw Wewnętrznych:

1. Kontrolę obsady etatów, składającą się z wykazów obsady etatów:

a) ilościowego (zał. wzór Nr. 1) oraz
b) imiennego (zał. wzór Nr. 2),

2. kontrolę obsady stanowisk, składającą się z wykazów obsady stanowisk:

a) ilościowego (zał. wzór Nr. 3) oraz
b) imiennego (zał. wzór Nr. 4),

3. kontrolę ruchu służbowego, stanu spraw dyscyplinarnych i wydatków na płace, prowadzoną przy pomocy wykazów, sporządzanych według załączonych wzorów Nr. 5, 6 i 7.

W Policji województwa śląskiego kontrole powyższe mają obejmować tylko oficerów i urzędników Policji. Szeregowi tejże Policji i zatrudnieni w Policji śląskiej funkcjonariusze niżsi winni być wykazywani osobno, a przy przysyłaniu stosownie do punktu D. egzemplarzy kontrol Ministerstwu Spraw Wewnętrznych należy dołączać w specjalnym załączniku dotyczące ich dane statystyczne, wyszczególnione w okólniku Ministerstwa Spraw Wewnętrznych Nr. 105 z r. 1934 (Dz. Urz. Min. Spraw Wewn. Nr. 20 poz. 189).

B. W końcu każdego kwartału (30.III., 30.VI., 30.IX., 30.XII.) należy sporządzać egzemplarze kontroli według tego stanu, który ma istnieć w pierwszym dniu następnego kwartału. Na tych egzemplarzach prowadzić należy kontrolę w ciągu całego nowego kwartału.

C. Na początku każdego kwartału należy składać na przechowanie w składnicy akt jeden nowy egzemplarz wyżej wymienionej kontroli oraz jeden egzemplarz kontroli prowadzonej w okresie poprzednim (uwzględniający zmiany dokonane w okresie poprzednim). Zarządzenie to ma na celu umożliwienie ustalania w przyszłości danych co do stanu osobowego w poszczególnych okresach ubiegłych.

*) Okólnik komasuje poprzednio wydane zarządzenia.

D. W ciągu pierwszych 5 dni każdego nowego kwartału (1—5.I., 1—5.IV., 1—5.VII., 1—5.IX.) należy przysyłać Bluru Personalnemu Ministerstwa Spraw Wewnętrznych:

a) cztery egzemplarze nowej kontroli (wykazy Nr. 1, 2, 3 i 4) według stanu w dniu 1-ym nowego kwartału),

b) po jednym odpisie wykazów za kwartał ubiegły: ruchu służbowego (wykaz Nr. 5), stanu spraw dyscyplinarnych (wykaz Nr. 6) i wydatków na płace (wykaz Nr. 7). W odpisach wykazów Nr. 5 i 6 winny być uwzględnione (dokładnie przytoczone) wszystkie zapiski, znajdujące się w wykazach, a uczynione w ciągu całego ubiegłego kwartału.

Pierwsze egzemplarze kontroli obsady etatów i stanowisk, sporządzone w sposób wskazany powyżej według stanu w dniu 1 lipca 1936 r. należy nadesłać Biuru Personalnemu Ministerstwa w terminie do 15 lipca 1936 r. Do tego należy dołączyć sporządzony według wzoru Nr. 6, wykaz, obejmujący wszystkie aktualne sprawy dyscyplinarne oraz wykaz Nr. 7 za II kwartał 1936 r.

W przyszłości, w terminach wskazanych w punkcie D. należy przysyłać Ministerstwu wszystkie w tym punkcie wyszczególnione wykazy. Nadto należy przysyłać też w jednym egzemplarzu karty ewidencyjne i fotografie wszystkich osób przyjmowanych do służby na etat Ministerstwa Spraw Wewnętrznych. Natomiast zaniechać należy nadsyłania Ministerstwu Spraw Wewnętrznych wszelkich odpisów pism w sprawie zawłazywania, zmiany i rozwiązywania stosunku służbowego, odpisów zarządzeń dyscyplinarnych, jako też wszystkich innych dotychczas obowiązujących perjodycznych sprawozdań, statystyk i wykazów w sprawach osobowych i dyscyplinarnych.

Z chwilą ogłoszenia niniejszego okólnika tracą moc obowiązującą w stosunku do PP. Wojewodów i P. Komisarza Rządu na m. st. Warszawę następujące zarządzenia i okólniki, o ile dotyczą funkcjonariuszów, pozostających na etacie Ministerstwa Spraw Wewnętrznych:

1) okólnik Ministerstwa Spraw Wewnętrznych Nr. 47 z dn. 4.V.1925 r. (Zb. Zarz. Min. Spr. Wewn. str. 192 poz. 6), 2) okólnik Nr. 16 z dn. 29.I.1926 r. (Zb. Zarz. Min. Spr. Wewn. str. 193 poz. 7), 3) okólnik Nr. 141 z dn. 7.XII.1926 r. (Zb. Zarz. Min. Spr. Wewn. str. 194 poz. 9), 4) okólnik Nr. 53 z dn. 25.II.1927 r. (Zb. Zarz. Min. Spr. Wewn. str. 195 poz. 10), 5) zarządzenie z dn. 14.XI.1927 r. (Zb. Zarz. Min. Spr. Wewn. str. 951 poz. 11), 6) okólnik Nr. 115 z dn. 6.VII.1928 r. (Zb. Zarz. Min. Spr. Wewn. str. 974 poz. 14), 7) okólnik Nr. 112 z dn. 22.V.1929 r. (Zb. Zarz. Min. Spr. Wewn. str. 209 poz. 16), 8) zarządzenie z dn. 31.VII.1929 r. (Zb. Zarz. Min. Spr. Wewn. str. 977 poz. 17), 9) zarządzenie z dn. 6.VI.1930 r. (Zb. Zarz. Min. Spr. Wewn. str. 998 poz. 18), 10) pismo okólnie z dn. 10.IX.1930 r. (Zb. Zarz. Min. Spr. Wewn. str. 1721 poz. 1), 11) pismo okólnie z dn. 4.V.1932 r. (Dz. Urz. Min. Spraw Wewn. Nr. 8 poz. 110), 12) okólnik Nr. 72 z dn. 27.V.1932 r. (Dz. Urz. Min. Spraw Wewn. Nr. 8 poz. 107), 13) okólnik Nr. 153 z dn. 13.XII.1932 r. w części dotyczącej korespondencji Prezydium Rady Ministrów—pkt.1—3 (Dz. Urz. Min. Spraw Wewn. Nr. 19 poz. 257), 14) okólnik Nr. 159 z dn. 29.XII.1932 r. (Dz. Urz. Min. Spraw Wewn. Nr. 20 poz. 274), 15) pismo okólnie z dn. 14.III.1933 r. (Dz. Urz. Min. Spraw Wewn. Nr. 4 poz. 66) 16) okólnik Nr. 47 z dn. 2.V.1933 r. (Dz. Urz. Min. Spraw Wewn. Nr. 7 poz. 103), 17) okólnik Nr. 113 z dn. 17.XI.1933 r. (Dz. Urz. Min. Spraw Wewn. Nr. 20 poz. 267), 18) okólnik Nr. 105 z r. 1934 (Dz. Urz. Min. Spraw Wewn. Nr. 20 poz. 189) — (okólnik ten ma jednak nadal zastosowanie do szeregowych i funkcjonariuszów niższych Policji województwa śląskiego).

Wykazy wzoru Nr. 1, 2, 3 i 4 należy sporządzać przy użyciu klisz do powielacza. Ułatwi to znacznie sporządzanie dalszych wykazów na początku każdego kwartału, gdyż praca ograniczy się do wprowadzenia zmian na starych kliszach.

(—) *Stawoj Składkowski*
MINISTER

Województwo.....
Wykaz ilościowy obsady etatów z działu M. S. Wewn. w dniu.....
i zmiany po tym terminie.

pozostawić wolny brzeg szerokości 12 milimetrów

A. URZĘDNICY.					+ oznacza etat wolny (zwolniony) — ozn. etat zajęty lub przekroczony		
1	gr. III, il. et.	gr. IV, il. et.	gr. V, il. et.	gr. VI, il. et.			
2	było:	było:	było:	było:			
3					Kolumny zapasowe do wykorzystania w przypadku braku miejsca w innych kolumnach wskutek ich całkowitego zapisania.		
1	gr. VII, il. et.	gr. VIII, il. et.	gr. IX, il. et.	gr. X, il. et.	gr. XI, il. et.	gr. XII, il. et.	
2	było:	było:	było:	było:	było:	było:	
3							
B FUNKCJONARIUSZE NIŻSI.							
1	gr. IX, il. et.	gr. X, il. et.	gr. XI, il. et.	gr. XII, il. et.	ryczałt		
2	było:	było:	było:	było:	było:		
3							

U w a g i:

- do rubryki 1: wpisuje się ilość przyznanych przez Ministra Spraw Wewnętrznych etatów w poszczególnych grupach na bieżący rok budżetowy;
- do rubryki 2: wpisuje się ilość wolnych lub przekroczonych etatów poszczególnych grup w pierwszym dniu kwartału, przyczem stawia się znak + (plus) przed cyfrą oznaczającą ilość wolnych etatów lub znak — (minus) przed cyfrą oznaczającą ilość przekroczonych etatów. Np. w pierwszym dniu kwartału było w grupie VI etatów wolnych 2, w grupie VII nie było ani etatów wolnych ani przekroczonych, zaś ilość urzędników z uposażeniem grupy VIII przekraczała etat o 1. W rubrykach 2 zostanie to odnotowane następująco: w kolumnie przeznaczonej dla grupy VI: + 2, w kolumnie dla grupy VII: 0, w kolumnie dla grupy VIII: — 1;
- do rubryki 3 (składającej się z części szerszej i części węższej): w części szerszej wpisuje się nazwisko funkcjonariusza, który etat zwolnił, ze znakiem + (plus). Nazwisko funkcjonariusza, który etat zajął, wpisuje się ze znakiem — (minus). W części węższej zaś wpisuje się ze znakiem + (plus) wolną lub ze znakiem — (minus) przekroczoną ilość etatów danej grupy po zwolnieniu lub zajęciu etatu przez tego funkcjonariusza, którego nazwisko wpisano obok w części szerszej kolumny danej grupy.
- Np.: na początku kwartału było w grupie X wolnych etatów 3. Następnie w ciągu kwartału z pośród zajmujących te etaty ubył funkcjonariusz X, natomiast przyjęto do służby z uposażeniem tej grupy funkcjonariuszów Y i Z. Odpowiednie adnotacje w rubryce 3 będą kolejno przedstawiały się następująco:
w części szerszej	w części węższej
+ X	+ 4
— Y	+ 3
— Z	+ 2
- Będzie to oznaczało, że po dokonaniu wszystkich zanotowanych zmian pozostały 2 wolne etaty grupy X.

U w a g a: Sporządzać ściśle według wzoru z zachowaniem rozkładu i rozmiaru rubryk na arkuszach papieru formatu A₄ (210×297).
Odbijać przy pomocy kłisz do powielacza.

Województwo

Wzór Nr. 2.

Wykaz imienny obsady etatów z działu M. S. Wewn.
w dniu ..... i zmiany po tym terminie

Grupa uposażenia

Ilość przyznanych etatów.....

Karto

[illegible]

U w a g i: Wykazy te sporządza się oddzielnie dla urzędników, jako odpowiedniki do wykazu wzoru Nr. 1 części A i oddzielnie dla niższych funkcjonariuszów, jako odpowiedniki do wykazu wzoru Nr. 1 części B;

do nagłówka: wpisuje się grupę uposażenia, do której odnosi się wykaz imienny, ilość etatów przyznanych przez Ministra Spraw Wewnętrznych w tej grupie na bieżący rok budżetowy oraz numer kolejnej karty, należącej do wykazu obejmującej funkcjonariuszów danej grupy;

w rubryce 1: oznacza się liczbami kolejnymi, począwszy od 1, wszystkie nazwiska wpisane do rubryki 4;

do rubryki 2: wpisuje się w skróceniu nazwę wydziału i oddziału w Urzędzie Wojewódzkim starostwa lub innej jednostki organizacyjnej, w której pełni służbę funkcjonariusz wymieniony w rubryce 4;

w rubryce 3: oznacza się w skróceniu stanowisko, jakie zajmuje według nominacji lub umowy funkcjonariusz wymieniony w rubryce 4. Np. N. W. (t. j. nacz. wydziału), rd. K. o. (kierownik oddziału), S. p. (Starosta powiatowy), S. g. (Starosta grodzki), rf. (referendarz), prf. (podreferendarz), p. a. (pomocnik adm.), p. kn. (pomocnik kancel.) i t. p.;

do rubryki 4: wpisuje się nazwiska i imiona funkcjonariuszów z uposażeniem danej grupy w kolejności, w jakiej przybywają czy to wskutek przyjęcia czy też wskutek awansu w ciągu kwartału. Ubijających w ciągu kwartału wykreśla się;

w rubryce 5: oznacza się w skrócie charakter stosunku służbowego.
Skróty: s-stały, pr.-prowizoryczny, k-kontraktowy, pk.-praktykant;

do rubryki 6: wpisuje się datę urodzenia i w skrócie województwo, w którym urodzony: o ile urodzony poza granicami Państwa Polskiego wpisuje się w skrócie nazwę obcego państwa. Skróty: Wr.-województwo warszawskie, W.-miasto Warszawa, Lb.-województwo lubelskie, Pz.-województwo poznańskie, Pm.-województwo pomorskie, Bł.-województwo białostockie i t. p. (przyjęte w numeracji samochodów);

do rubryki 7: wpisuje się datę przyznania posiadanej grupy uposażenia;

do rubryki 8: wpisuje się datę mianowania na stanowisko wyszczególnione w rubryce 3;

do rubryki 9—14: wskazówki co do wypełniania zostaną podane w miarę potrzeby.

U w a g a: Sporządzać ściśle według wzoru z zachowaniem rozkładu i rozmiaru rubryk na arkuszach papieru formatu A₄ (210 × 297).

Odbijać przy pomocy kłisz do powielacza.

pozostawić wolny brzeg szerokości 12 milimetrów.

Województwo.....

Wzór Nr. 3.

Wykaz ilościowy obsady stanowisk z działu M. S. Wewn. zajętych w dniu..... i zmiany po tym terminie.

	Nacz. Wydziału	Inspektor	Kierownik oddziału	Starosta (i równorzęd.)	Rada	Wicestarosta	Referendarz	Kierownik rachuby	Intendent	Kier. kancelarii	Podreferendarz	Sekretarz adm.	Sekretarz rach.	Sekretarz techn.	Pomocnik administr.	Pomocnik kancel.	Pomocnik rachunk.	Pomocnik techn.	Praktykanci	Razem urzędników	Wózny	Kierowca sam.	Mechanik	Monter	Rzemieślnik	Palacz	Ogródnik	Dozorca gm.	Razem funkcjonar. niższych
A. Urząd Wojewódzki	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29
Wydział																													
Oddział																													
Wydział																													
Oddział																													
Wydział																													
Oddział																													
razem																													
B. Starostwa i władze I inst.																													
Starostwo																													
referat																													
razem																													
C. Ogółem A—B																													
D. Stanowisk nieobjętych wykazem:																													

U w a g i: Wykaz obejmuje ilościowe zestawienie obsady stanowisk w poszczególnych wydziałach i oddziałach Urzędu Wojewódzkiego (część A) oraz w starostwach (część B). W części D wykazuje się te stanowiska i ich ilość, które istnieją w województwie, a nie są wyszczególnione w nagłówku (rubryki 1—28).

Należy prowadzić kontrolę w ten sposób, że wpisuje się do wykazu stan istniejący w dniu 1 kwartału sprawozdawczego. W ciągu kwartału odnotowuje się zachodzące zmiany.

U w a g a: Sporządzać ściśle według wzoru z zachowaniem rozkładu i rozmiaru rubryk na arkuszach papieru formatu A₄ (210X297). Odbijać przy pomocy kłisz do powielacza.

Województwo

Wzór Nr. 4.

Wykaz imienny obsady stanowisk z działu M. S. Wewn.
w dniu ..... i zmiany po tym terminie

Wydział albo Starostwo	Oddział lub ref. w Star.	NAZWISKO I IMIĘ	Gr. upos.	Numer pod którym zapis w wyk. obs. etatów (wyk. 2)	Char. stos. służb.	Stanowisko (w skrócie)	Wyliczenie czynności, które ma obowiązek wykonywać
1	2	3	4	5	6	7	8

- U w a g i:** Wykaz ten stanowi odpowiednik do wykazu ilości obsady stanowisk (wzoru Nr. 3).
- do rubryk Nr. 1 i 2 Rubryki 1 i 2 wypełnia się w kolejności, w jakiej wyszczególnione będą odpowiednie komórki organizacyjne w wykazie Nr. 3.
- do rubryk 3 — 8 W rubryce 3 wpisuje się nazwiska i imiona wszystkich tych funkcjonariuszów, którzy zajęci są w dniu 1 kwartału sprawozdawczego w komórkach organizacyjnych wyszczególnionych w rubrykach 1 i 2. W rubrykach: 4, 6 i 7 wpisuje się wskazane w tych rubrykach dane dotyczące stosunku służbowego danego funkcjonariusza, zaś w rubryce 8 — w sposób krótki, a przejrzyści — czynności które spełnia. Grupę w rubryce 4 określa się liczbą rzymską; charakter stosunku służbowego w rubryce 6 zaznacza się w skrócie, a mianowicie, stały — s, prowizoryczny — p, kontraktowy — k, praktykant — pk.
- Rubryka 5 ma wskazywać dokładnie pozycję, pod którą funkcjonariusz wykazany jest również w wykazie Nr. 2 (wykazie imiennym obsady etatów).

U w a g a. Sporządzać ściśle według wzoru z zachowaniem rozkładu i rozmiaru rubryk na arkuszach papieru formatu A₄ (210 × 297). Odbijać przy pomocy klisz do powielacza.

Województwo

Wzór Nr. 5.

Wykaz ruchu służbowego personelu z działu M. S. Wewn.
w czasie od ..... do .....

L. p.	NAZWISKO, IMIĘ i stanowisko funkcion.	Rodzaj zmiany i daty od której została dokonana	Przybyło	Ubyło
1	2	3	4	5

- U w a g i:**
- do rubryki 2: wpisuje się wszystkich funkcjonariuszów (urzędników i niższych funkcjonariuszów) — którzy przybyli lub ubyli z etatu lub w których stosunku służbowym nastąpiła w ciągu kwartału sprawozdawczego zmiana.
- do rubryki 3: wpisuje się wszelkie zmiany zaszłe w ciągu kwartału w stosunku służbowym funkcjonariusza; np. przyjęcie do służby, zmiana charakteru stosunku służbowego, zmiana uposażenia przez awans, przyznanie lub odjęcie dodatku funkcyjnego, służbowego etc., zmiana stanowiska, przeniesienia na inne miejsce służbowe, wypowiedzenie stosunku służbowego, przeniesienie w stan nieczynny, przeniesienie w stan spoczynku, udzielenie dłuższego urlopu i t. p.
- do rubryki 4: przy zmianach polegających na powiększeniu ilości personelu województwa na etacie Ministerstwa Spraw Wewnętrznych zmianę tę oznacza się w rubryce 4 cyfrą 1
- do rubryki 5: zmianę, powodującą zmniejszenie personelu oznacza się w rubryce 5 cyfrą 1.

U w a g a: Sporządzać ściśle według wzoru z zachowaniem rozkładu i rozmiaru rubryk na arkuszach papieru formatu A₄ (210 × 297). Odbijać przy pomocy klisz do powielacza.

pozostawiać wolny brzeg szerokości 12 milimetrów

Województwo

Wzór Nr. 6.

Wykaz stanu spraw dyscyplinarnych w okresie od

193 r.

do

(wazytkie toczące się sprawy)

Liczba porz.	SPRAWA	D										Data i treść zarządzeń, postanowień, orzeczeń, decyzji i innych czynności w ciągu kwartału		UWAGI
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
		Ważęcia postępowania	zawieszenia w pełnieniu służby	data i % zmniejszenia uposażenia	akierowania do rzecz. nie sprawy	akierowania do rzecz. nie sprawy	akierowania do rzecz. nie sprawy	akierowania do rzecz. nie sprawy	akierowania do rzecz. nie sprawy	akierowania do rzecz. nie sprawy	akierowania do rzecz. nie sprawy	rozprawy w O. K. D.	rozprawy w O. K. D.	
1	2													14

U w a g i:

do rubryki 1 wpisuje się liczbę porządkową sprawy. Nie oznacza się natomiast liczbą porządkową współobwinionych w tej samej sprawie;

do rubryki 2: wpisuje się w ramach sprawy nazwisko, imiona, tytuł urzędowy, grupę uposażenia i miejsce pełnienia służby tych osób przeciwko którym toczy się postępowanie dyscyplinarne;

do rubryki 3: wpisuje się datę zarządzenia, którym wszczęte zostało postępowanie dyscyplinarne;

do rubryki 4: wpisuje się datę, od której liczy się zawieszenie w pełnieniu służby;

do rubryki 5: wpisuje się datę, z którą nastąpiło obniżenie uposażenia i %, o który obniżono uposażenie;

do rubryki 6: wpisuje się datę pisma, którym przesłano sprawę rzecznikowi dyscyplinarnemu celem przygotowania wniosku o ukaranie;

do rubryki 7: wpisuje się datę wpływu wniosku rzecznika o ukaranie do komisji dyscyplinarnej;

do rubryki 8: wpisuje się dzień rozprawy, w którym wydano orzeczenie (sentencję);

do rubryki 9: wpisuje się datę, z którą uprawomocniło się orzeczenie komisji dyscyplinarnej i inst.;

do rubryki 10: wpisuje się datę pisma, przy którym przesłano odwołanie rzecznika lub skazanych do Odwoławczej Komisji Dyscyplinarnej; nad datą podać czyje odwołanie: np. Rd 15.1.36 Sk 15.1.36

do rubryki 11: wpisuje się datę orzeczenia (sentencji) Odwoławczej Komisji Dyscyplinarnej.

do rubryki 12: wpisuje się datę decyzji, którą wykonane zostało prawomocne orzeczenie komisji dyscyplinarnej i inst. albo O. K. D.

do rubryki 13: wpisuje się datę i dokładną treść tych zarządzeń, postanowień etc. władz służbowych i komisji dyscyplinarnych, które wydane zostały w toku postępowania dyscyplinarnego przeciwko poszczególnym obwinionym, oskarżonym i skazanym w okresie kwartału sprawozdawczego. Przy zarządzeniu wdrożenia postępowania dyscyplinarnego wskazać należy, które art. ustawy o państwowej służbie cywilnej (21 i nast.) naruszył obwiniony i w związku z jaką sprawą. Przy orzeczeniu komisji podać należy, z których artykułów ustawy o państwowej służbie cywilnej został skazany uznany winnym popełnienia występku służbowych i jaka została mu wymierzona kara dyscyplinarna.

do rubryki 14: wykazywać należy czy sprawa jest również przedmiotem postępowania sądowego i od jakiego czasu oraz kiedy i jakiej treści zapadł wyrok w tej sprawie.

U w a g a:

Sporządzać ściśle według wzoru z zachowaniem rozkładu i rozmiaru rubryk na arkuszach papieru formatu A₁ (210 × 297). Odbijać przy pomocy klisz do powielacza.

R.

Wykaz wydatków na płace za czas od.....do.....

[illegible]

U w a g i: Wykaz należy sporządzać w ten sposób, że w górnej części rubryki wpisywać wydatki dotyczące urzędników, w dolnej zaś części funkcjonariuszów niższych. W rubryce 1 należy wpisać ogólną sumę wydatków miesięcznych (rubr. 3—9), w rubryce 2 — odpowiadający miesiąc, w pozostałych rubrykach należy podać poszczególne części składowe rubr. 1.

८

Zestawienie ilości osób, otrzymujących dodatki i zasiłek wyrównawczy.

[illegible]

U w a g i: W rubrykach 2 — 4 należy w górnej części wpisywać ilość urzędników, w części dolnej — funkcjonariuszów niższych.

U w a g a: Sporządzać ściśle według wzoru z zachowaniem rozkładu i rozmiaru rubryk na arkuszach papieru formatu A₄ (210×297). Odbijać przy pomocy klisz do powielacza.

III. Pisma Okólne

Ministerstwa Spraw Wewnętrznych.

119.

P I S M O O K Ó L N E

z dnia 12 czerwca 1936 r.

o wydawnictwie „Komunikat Biblioteczny“.

(Nr. GL. 85/m.-44).

Do

*P. P. Dyrektorów (Departamentów, Biur),
Naczelników Wydziałów i wszystkich Urzęd-
ników.*

Ze względu na konieczność wprowadzenia oszczędności budżetowych, Ministerstwo Spraw Wewnętrznych zaniechało drukowania „Komunikatu Bibliotecznego“, który będzie obecnie pisany na maszynie i wydawany w zmniejszonych rozmiarach i ilościach.

Komunikat nie będzie zawierał tytułów wszystkich dzieł nabywanych dla Biblioteki Ministerstwa, tylko tytuły ważniejszych wydawnictw oraz ważniejsze artykuły czasopism.

Komunikat będzie rozsyłany w następujących ilościach egzemplarzy:

1) P. Minister i P. P. Podsekretarze Stanu	po 1 egz.	3 egz.
2) P. P. Dyrektorzy	po 1 egz.	9 egz.
3) P. P. Naczelnicy Wydziałów	po 1 egz.	17 egz.
4) dla Biblioteki		6 egz.
Razem		35 egz.

P. P. Dyrektorzy Biur i Naczelnicy Wydziałów (Sekretariatu) umożliwią podległym im urzędnikom zapoznanie się w drodze obieguwej z treścią otrzymywanego Komunikatu.

(—) Hausner

DYREKTOR GABINETU MINISTRA

120.

D E C Y Z J A

Na podstawie art. 1 ust. (1) dekretu z dnia 2 października 1935 r. (Dz. U. R. P. Nr. 72, poz. 455) i § 2 rozporządzenia z dnia 15 listopada 1935 r. (Dz. U. R. P. Nr. 86, poz. 534) Ministerstwo Spraw Wewnętrznych odmawia Narodowemu Frontowi Młodych przy Partii Pracy (Warszawa, ul. Czackiego 12 m. 39) udzielenia pozwolenia na ustanowienie i używanie odznaki organizacyjnej w kształcie metalowego krzyża stylizowanego z ramionami zakończonymi poprzeczką; krzyż z obremowaniem koloru białego; w środku stylizowany orzeł biały.

Decyzja niniejsza, jako pozostawiona całkowicie swobodnej ocenie władzy nie wymaga

uzasadnienia, zgodnie z art. 75 ust. 3 rozporządzenia Prezydenta R. P. z dnia 22.III.1928 r. o postępowaniu administracyjnym. (Dz. U. R. P. Nr. 36, poz. 341).

Decyzja ta jest ostateczna w administracyjnym toku instancji.

(Warszawa, dn. 15 czerwca 1936 r. Nr. AP. 3-96)

(—) Michałowski

DYREKTOR DEPARTAMENTU

121.

D E C Y Z J A

Na podstawie art. 1 ust. (1) dekretu z dnia 2 października 1935 r. (Dz. U. R. P. Nr. 72, poz. 455) i § 2 rozporządzenia z dnia 15 listopada 1935 r. (Dz. U. R. P. Nr. 86, poz. 534) Ministerstwo Spraw Wewnętrznych udziela Katolickiemu Związkowi Kobiet (Poznań, Aleje Marcinkowskiego 22, IV piętro) pozwolenia na ustanowienie i używanie odznaki z białego metalu w kształcie stylizowanego krzyża, którego górne ramię jest zakończone literą „P“, pozostałe zaś ramiona zakończone trzema ząbkami. Na poprzecznych ramionach krzyża napis: „Pro Christo“, na ramieniu dolnym napis: „Et Patrya“.

Odnaka może być używana:

1) jako odznaka Związku na szyldach, papierach i legitymacjach;

2) jako odznaka członkowska do noszenia przez wszystkich członków Związku na agrafce.

Za odznaki członkowskie Zarząd Związku pobierać może od członków jednolitą opłatę tytułem zwrotu kosztów, nie więcej jednak niż 60 gr.

Wydawanie odznaki Związku osobom, nie będącym jego członkami, jest zakazane.

(Warszawa, dn. 17 czerwca 1936 r. Nr. AP.3-68).

ZA DYREKTORA DEPARTAMENTU

(—) Adelstein

NACZELNIK WYDZIAŁU

122.

P I S M O O K Ó L N E

z dnia 18 czerwca 1936 r.

o praktyce wakacyjnej słuchaczy Instytutu Pracy Samorządu Terytorjalnego (program i czas trwania).

(Nr. SS. 40-9-6).

Do

*P. P. Wojewodów, Przewodniczących Wydziałów Powiatowych, Prezydentów Miast
(wszystkich z wyjątkiem śląskiego).*

W związku z koniecznością nadania praktykom wakacyjnym słuchaczy Instytutu Pracy Samorządu Terytorjalnego jednolitego charakteru oraz objęcia nią całokształtu pracy gminy, Ministerstwo Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z wspomnianym Instytutem opracowało program

przebiegu praktyki oraz kolejność i czas jej trwania.

Załączając wspomniany program i kolejność praktyki Ministerstwo Spraw Wewnętrznych zaleca go już przy odbywaniu praktyki w roku bieżącym.

Za DYREKTORA DEPARTAMENTU
(—) Podwiński
NACZELNIK WYDZIAŁU

Załącznik Nr. 1
do pisma Nr. S. S. 40/9-6

Program

przebiegu praktyki słuchaczy Instytutu w okresie letnim 1936 r.

I. Dział ogólny-organizacyjny.

1) Sprawy organizacyjne:

- organizacja urzędu gminnego,
- instrukcja kancelaryjna,
- prowadzenie czynności kancelaryjnych.

2) Zebrania i urzędowanie ciał samorządowych.

- czynność Rady Gminnej,
- udział w posiedzeniach Rady Gminnej,
- prowadzenie protokołu uchwał Rady Gminnej,
- czynności poszczególnych komisji gminnych (drogowej, sanitarnej, opieki społecznej i t. p.).

3) Kontrola wewnętrzna — Nadzór.

- czynności komisji rewizyjnej,
- czynności władz nadzorczych.

II. Dział Finansowo-Budżetowy.

1) Budżety: administracyjny, zakładów i przedsiębiorstw:

- przepisy budżetowe,
- forma i technika opracowania budżetu,
- postępowanie przy uchwalaniu budżetu (zatwierdzenie, wykonanie i sprawozdawczość).

2) Dochody gminy:

- statuty podatków i opłat,
- uchwały w sprawach finansowych,
- wymiar, pobór podatków i odwołania,
- szczegółowe praktyczne zaznajomienie się z techniką prowadzenia ksiąg rachunkowo-kasowych.

3) Dochody obce:

- wymiar i pobór podatków państwowych i samorządowych oraz należności innych instytucji,
- sprawozdawczość w tych sprawach,

- szczegółowe praktyczne zaznajomienie się z techniką prowadzenia ksiąg rachunkowo-kasowych.

III. Dział — Gospodarki gminnej.

- 1) Drogi i place publiczne,
- 2) Oświata, kultura i sztuka,
- 3) Zdrowie publiczne i akcja sanitarno-porządkowa,
- 4) Opieka społeczna, koszty leczenia, sprawy inwalidzkie, bezrobocie, emigracyjne i ubezpieczeń społecznych,
- 5) Rolnictwo,
- 6) Weterynarja i hodowla,
- 7) Popieranie przemysłu i handlu.

IV. Dział — Administracyjny (sprawy poruczone).

- 1) Ewidencja i kontrola ruchu ludności,
- 2) Bezpieczeństwo i porządek publiczny,
- 3) Sprawy wojskowe,
- 4) Przystosowanie wojskowe i wychowanie fizyczne,
- 5) Zwierzęta pociągowe i środki przewoźne,
- 6) Sprawy budowlane i odbudowy,
- 7) Aprowizacja i walka z drożyzną,
- 8) Sprawy karno-administracyjne,
- 9) Sprawy sądowe.

V. Dział — Organizacja i gospodarka gromad.

- 1) Obowiązki sołtysa jako zarządu gromady,
- 2) Obowiązki sołtysa w poruczonym zakresie działania,
- 3) Kontrola działalności sołtysa przez wójta i zebrania sołtysów,
- 4) Gospodarka majątkiem gromady.

Załącznik Nr. 2
do pisma Nr. SS. 40/9-6.

Kolejność praktyki i czas jej trwania.

1) Organizacja urzędu gminnego (Dział I—1))	— 1 tydzień
2) Sprawy administracyjne (Dział IV)	— 1 tydzień
3) Gospodarka gminy (Dział III)	— 1 tydzień
4) Dochody gminy (Dział II—2))	— 1 tydzień
5) Dochody obce (Dział II—3))	— 1 tydzień
6) Budżet (Dział II—1))	— 1 tydzień
7) Zebrania i urzędowanie ciał samorządowych (Dział I—2))	— 1 tydzień
8) Kontrola wewnętrzna i nadzór (Dział I—3))	
9) Organizacja i gospodarka gromad (Dział V)	— 1 tydzień

Razem 8 tygodni

123.

P I S M O O K Ó L N E

z dnia 19 czerwca 1936 r.

o usprawnieniu poboru i egzekucji podatku gruntowego i innych należności, przypadających od drobnych rolników.

(Nr. SF. 26-16-1).

Do

*P. P. Wojewodów (z wyjątkiem śląskiego)
i Przewodniczących Wydziałów Powiatowych.*

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych podaje do wiadomości okólnik Ministerstwa Skarbu z dnia 26 maja 1936 r. Nr. D. V. 6505/1/36 i prosi o dalsze zakomunikowanie zarządom gminnym celem ścisłego i terminowego wykonywania, w szczególności należy zalecić zarządom gminnym, aby również zastosowały w całej rozciągłości przepisy części II okólnika.

Jednocześnie Ministerstwo Spraw Wewnętrznych uchyla pismo okólne z dnia 25 kwietnia 1935 r. o uproszczeniu postępowania egzekucyjnego w odniesieniu do drobnych rolników (Dz. Urz. Min. Spraw Wewn. Nr. 14, poz. 77).

(—) Korsak

PODSEKRETARZ STANU

Odpis.

OKÓLNIA MINISTERSTWA SKARBU

z dnia 26 maja 1936 r.

L. D. V. 6505/1/36.

w sprawie usprawnienia poborów i egzekucji podatku gruntowego i innych należności, przypadających od drobnych rolników.

Do

*wszystkich Izb Skarbowych, Urzędu Wojewódzkiego Śląskiego (Wydział Skarbowy)
i wszystkich Urzędów Skarbowych.*

I.

Pragnąc ułatwić w r. 1936 właścicielom gospodarstw rolnych do 15 ha (płatnikom indywidualnym) a w jednostkach zbiorowych wszystkim właścicielom gospodarstw (bez względu na obszar posiadanego w nich gruntu) spłatę ciążących na nich należności, Ministerstwo Skarbu zarządza co następuje:

a) Do przymusowego ściągania I raty podatku gruntowego za rok 1936, przypadającej od wymienionych na wstępie rolników, przystąpią urzędy skarbowe dopiero po dniu 30 czerwca 1936 r.

W okresie tym (do 30 czerwca 1936 r.) upoważnia się zarządy gminne do poboru od wymienionych na wstępie rolników na podstawie: ksiąg bierzych (woj. południowe), list rozkładu i nakazów płatniczych (woj. centralne i wschodnie) i nakazów płatniczych (woj. zachodnie) I raty podatku gruntowego za rok 1936.

Pobrane w ciągu m. czerwca należności winny wpłacić zarządy gminne do kas urzędów skarbowych w dniach 16 czerwca i 1 lipca 1936 r.

b) Od wpłat, uskuteczniionych przez wymienionych na wstępie rolników na poczet I raty podatku gruntowego za r. 1936 w terminie do dnia 30 czerwca 1936 r. i to zarówno do zarządów gminnych jak i do kas urzędów skarbowych, należy pobierać ulgowe odsetki za zwłokę, licząc od ustawowego terminu płatności. Postanowienie niniejsze nie uchyla przepisu odnośnie niepobierania odsetek przy inkasie podatku gruntowego na zasadzie okólnika Ministerstwa Skarbu z dnia 18 kwietnia 1936 r., o ile inkaso wskutek opóźnienia wymiaru będzie odbywało się jeszcze w czerwcu b. r.

c) Do egzekucji należności wierzycieli obcych, przypadających od wymienionych na wstępie rolników, na które tytuły wykonawcze wpłyną do urzędów przed dniem 30 czerwca 1936 r., przystąpią urzędy skarbowe równocześnie z egzekucją I raty podatku gruntowego za rok 1936.

II.

Celem zapobieżenia wystawianiu nadmiernej ilości tytułów na zbyt drobne zaległości Ministerstwo Skarbu zarządza:

1) Urzędy skarbowe przedsięwzją starania ewent. za pośrednictwem starostów, jako przewodniczących wydziałów powiatowych, aby zarządy gminne:

a) zamiast sporządzania i przysyłania urzędowi skarbowemu wykazów zaległości w podatku gruntowym przyjęły na siebie obowiązek wystawiania tytułów wykonawczych na ten podatek, jeżeli to ze względu na prowadzenie przez zarząd gminny ksiąg bierzych podatku gruntowego lub dokonywanie poboru podatku na podstawie list rozkładu jest możliwe,

b) obejmowały jednym tytułem wykonawczym (koloru żółtego) wszystkie należności gminy, dojrzałe do egzekucji, a także zaległości w podatku gruntowym (p. a), o ile dotyczą one tego samego zobowiązanego,

c) nie wystawiały tytułów wykonawczych w tych wypadkach, jeżeli łączna kwota wszystkich zaległości, które mogłyby być objęte poszczególnym tytułem, nie przekracza 8 złotych. Np.: płatnik zalega z I ratą podatku gruntowego wraz z dodatkiem komunalnym w kwocie 3 zł. 50 gr., z podatkiem wyrównawczym w kwocie 1 zł. 50 gr. i z opłatą szarwarkową w kwocie 1 zł. 25 gr.; ponieważ łączna kwota zaległości wynosi 6 zł. 25 gr., tytułu wykonawczego nie należy wystawiać. Gdyby w powyższym przykładzie zaległa opłata szarwarkowa wynosiła 3 zł. 25 gr., łączna zaległość zatem 8 zł. 25 gr., tytuł wystawić można.

Na zaległości nie przekraczające w sumie 8 zł. tytuł wykonawczy winien być wystawiony dopiero przy ściąganiu II raty podatku gruntowego za r. 1936.

Tytułom, wystawionym przez zarządy gminne wbrew powyższym wskazówkom na kwoty mniejsze w sumie niż 8 zł., nie należy nadawać biegu, lecz zwracać je zarządom gminnym bez wciągania do ewidencji wzór Nr. 6 R.

2) Zasady wyluszczone powyżej w punktach b) i c) obowiązują również urzędy skarbo-

we przy wystawianiu tytułów na I ratę podatku gruntowego wraz z dodatkiem komunalnym za r. 1936 w tych wszystkich wypadkach, gdy wystawianie tytułów przez zarządy gminne okaże się niemożliwe wskutek nieprowadzenia przez nie ksiąg bierczych lub z innych przyczyn.

To też urzędy skarbowe:

a) obejmą tym samym tytułem inne zaległości zobowiązanego (rolnika) a zwłaszcza zaliczkę na nadzwyczajną daninę majątkową z I grupy kontyngentowej za r. 1936,

b) wstrzymują się z wystawianiem tytułów wykonawczych, o ile złączone w ten sposób zaległości u jednego zobowiązanego nie będą przekraczały 8 zł., a to do czasu płatności II raty podatku gruntowego za rok 1936.

Celem odszkodowania zarządów gminnych za prace, związane z wystawianiem tytułów wykonawczych na podatek gruntowy, Ministerstwo Skarbu przyznaje im wynagrodzenie w wysokości 2 grosze od każdego tytułu, obejmującego podatek gruntowy chociażby w połączeniu z innymi należnościami gminy, o ile tytuł wystawiony jest na kwotę, przekraczającą 8 zł.

Odszkodowanie to wypłaca gminom urzędy skarbowe z zaliczek na wydatki egzekucyjne na podstawie przedłożonych przez gminy rachunków, obejmujących ilość dostarczonych w poszczególnych dniach urzędowi skarbowemu tytułów, po sprawdzeniu tych rachunków i potwierdzeniu przez kierownika działu egzekucyjnego.

III.

Wobec stwierdzenia w toku ostatnio prze-

prowadzonych inspekcji, że postępowanie, związane z wysyłaniem upomnień łącznych, przewidzianych w § 16 ust. 2 i 3 P. E. nadmiernie powiększyło czynności manipulacyjne działów egzekucyjnych urzędów skarbowych z poważnym uszczerbkiem dla właściwych czynności egzekucyjnych, Ministerstwo Skarbu zwalnia urzędy skarbowe z dniem 1 lipca 1936 r. od obowiązku wysyłania upomnień łącznych.

Celem jednakże złagodzenia ciężaru opłat za upomnienia w odniesieniu do rolników, wymienionych w części I niniejszego zarządzenia, Ministerstwo Skarbu obniża z dniem 1 lipca 1936 r. opłaty za upomnienia wysyłane do tych rolników:

1) przy należnościach, nie przekraczających 20 zł. — do kwoty 25 groszy od każdego tytułu,

2) przy należnościach ponad 20 zł. do 100 zł.—do kwoty 50 groszy od każdego tytułu.

Różnicę opłat za upomnienia do wysokości tych opłat, przewidzianej w tabeli do § 57 P. E., umarza Ministerstwo Skarbu na podstawie art. 123 Ordynacji Podatkowej (Dz. U. R. P. Nr. 14 z roku 1936, poz. 134).

W związku z niniejszym zarządzeniem uchyla Ministerstwo Skarbu okólnik z dnia 15 marca 1935 r. L. D. V. 8984/1/35 (Dz. U. R. P. Nr. 8, poz. 168) w sprawie uproszczenia postępowania egzekucyjnego w odniesieniu do drobnych rolników.

(—) F. Świtalski

PODSEKRETARZ STANU

B.

I. Przedruk z Dziennika Ustaw R. P.

z 23 maja Nr. 41 Rok 1936

Poz. 303. Dekret Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 15 maja 1936 r. o zmianie niektórych przepisów, dotyczących zaopatrzenia byłych skazańców politycznych.

Poz. 304. Rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 7 maja 1936 r. o ustaleniu planu umorzenia 5% pożyczki konwersyjnej z 1924 r.

Poz. 305. Rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 22 maja 1936 r. w porozumieniu z Prezesem Rady Ministrów oraz Ministrami Spraw Wewnętrznych, Spraw Wojskowych i Opieki Społecznej w sprawie wykonania dekretu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 13 stycznia 1936 r. o zaopatrzeniu osób szczególnie zasłużonych w walkach o niepodległość Państwa Polskiego.

Na podstawie art. 10 dekretu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 13 stycznia 1936 r. o zaopatrzeniu osób szczególnie zasłużonych w wal-

kach o niepodległość Państwa Polskiego (Dz. U. R. P. Nr. 3, poz. 8) zarządzam co następuje:

§ 1. (1) Powołane w rozporządzeniu niniejszym artykuły oraz określenie „dekret“, używane bez bliższego oznaczenia, odnoszą się do dekretu z dnia 13 stycznia 1936 r. o zaopatrzeniu osób szczególnie zasłużonych w walkach o niepodległość Państwa Polskiego (Dz. U. R. P. Nr. 3, poz. 8).

(2) Powołane w rozporządzeniu niniejszym paragrafy oraz określenie „rozporządzenie“, używane bez bliższego oznaczenia, odnoszą się do rozporządzenia niniejszego.

§ 2. (1) W imieniu osób niezdolnych do działań prawnych wszystkie podania i oświadczenia składają prawni zastępcy tych osób.

(2) Do podań i oświadczeń składanych przez prawnych zastępców powinny być dołączane w oryginałach lub należyście uwierzytelnionych odpisach dokumenty, stwierdzające ustanowienie zastępstwa, o ile nie wynika ono z samego prawa. W tym ostatnim przypadku istnienie prawnego zastępstwa powinno być stwierdzone świadectwami urodzenia, małżeństwa lub śmierci.

(3) Wszelkie pisma, przeznaczone dla osób niezdolnych do działań prawnych, doręcza się ich prawnym zastępcom.

§ 3. Świadczenia wypłaca się osobie uprawnionej. Jeżeli osoba uprawniona jest niezdolna do otrzymywania świadczeń, świadczenia te wypłaca się jej prawnemu zastępcy.

§ 4. (1) Jeżeli uprawniony do otrzymywania zaopatrzenia jest umyślowo chory, lecz nie ubezwłasnowolniony, Minister Skarbu może zarządzić uskutecznianie wypłaty całości lub części zaopatrzenia do czasu ubezwłasnowolnienia uprawnionego, jednak na okres nie dłuższy, aniżeli 6 miesięcy, do rąk osoby, która nad uprawnionym sprawuje faktyczną opiekę.

(2) W przypadku, przewidzianym w ust. (1), dowód choroby umysłowej uprawnionego do zaopatrzenia stanowi orzeczenie lekarza urzędowego, faktyczne zaś sprawowanie opieki nad umyślowo chorym, uprawnionym do otrzymywania zaopatrzenia, stwierdza właściwa według miejsca zamieszkania uprawnionego powiatowa władza administracji ogólnej

(3) Zarządzenie, przewidziane w ust. (1), może być przez Ministra Skarbu każdej chwili cofnięte bez podania powodów.

§ 5. Do orzeczeń władzy, wydawanych na zasadzie dekretu, stosują się zasady, obowiązujące w postępowaniu administracyjnym, jeżeli dekret lub inne przepisy szczególne nie stanowią inaczej.

§ 6. Ubiegający się o przyznanie zaopatrzenia na podstawie art. 1 ust. (1) lit. a) dekretu powinien wnieść podanie do Ministerstwa Skarbu, dołączając do podania:

1) oryginał lub nałożycie uwierzytelniony odpis dowodu nadania mu Krzyża Niepodległości,

2) świadectwo urodzenia,

3) zaświadczenie właściwej według miejsca zamieszkania ubiegającego się powiatowej władzy administracji ogólnej o stanie majątkowym z uwzględnieniem danych co do środków egzystencji, przewidzianych art 1 ust. (2) dekretu,

4) oświadczenie własne o wysokości ostatnio otrzymywanego dochodu z dokładnem oznaczeniem jego źródeł z jakiegokolwiek bądź tytułu.

§ 7. (1) Ubiegający się o przyznanie zaopatrzenia, który nie przekroczył 55 roku życia, powinien w podaniu powołać się na utratę zdolności do pracy zarobkowej.

(2) W tym przypadku ubiegający się o zaopatrzenie, celem stwierdzenia utraty co najmniej 50% zdolności do pracy zarobkowej, zostaje poddany badaniu przez Komisję Lekarską II instancji dla funkcjonariuszów państwowych. Badanie to zarządza wojewódzka władza administracji ogólnej, właściwa według miejsca zamieszkania ubiegającego się o zaopatrzenie.

(3) Orzeczenie Komisji Lekarskiej jest ostateczne. Ponowne badanie może nastąpić na wniosek ubiegającego się o zaopatrzenie najwcześniej po upływie roku od daty poprzedniego orzeczenia. W wyjątkowych przypadkach Minister Skarbu może zezwolić na zbadanie ubiegającego się o zaopatrzenie przed upływem tego okresu.

(4) Ubiegający się o zaopatrzenie, który nie ma miejsca stałego zamieszkania, powinien w podaniu wskazać adres, pod którym mają mu być doręczane pisma władzy.

§ 8. (1) Osobom, które odpowiadają warunkom wymienionym w art. 1 ust. (1) lit. a) dekretu, służy zaopatrzenie bez względu na ich płeć.

(2) Wdowie, sierotom lub rodzicom pozostałym po osobie, odpowiadającej warunkom art. 1 ust. (1) lit. a) służy zaopatrzenie również wówczas, gdy osoba ta zmarła przed przyznaniem jej zaopatrzenia.

(3) W przypadku, o którym mowa w ustępie poprzedzającym, wdowa i sieroty, czy też rodzice, ubiegający się o zaopatrzenie, powinni wnieść podania do Ministerstwa Skarbu. Do podania, oprócz dowodów wymienionych w § 6, należy dołączyć:

1) świadectwo śmierci osoby odznaczonej Krzyżem Niepodległości,

2) świadectwa urodzenia osób, które ubiegają się o zaopatrzenie po osobie zmarłej.

(4) Wdowy i sieroty dołączają świadectwo małżeństwa osoby, po której ubiegają się o zaopatrzenie, wdowy zaś ponadto oświadczenie, że małżeństwo ze zmarłym nie zostało sądownie rozwiedzione ani unieważnione, w przypadku zaś rozłączenia od stołu i łoża (separacja) — uwierzytelniony odpis wyroku zobowiązującego do alimentowania żony.

(5) Jeżeli wdowa ubiega się również o zaopatrzenie sieroce dla swych dzieci, powinna dołączyć do podania oświadczenie, że dzieci te z samego prawa pozostają pod jej opieką i że opieka ta nie została jej odjęta.

(6) Ubiegający się o zaopatrzenie rodzice powinni dołączyć oświadczenie, że zmarły nie zawarł związku małżeńskiego, lub też złożyć dowody śmierci małżonka zmarłego i wszystkich jego dzieci.

(7) Jeżeli osobie uprawnionej do zaopatrzenia z mocy art. 1 ust. (1) lit. a) zaopatrzenie zostało przyznane za życia, pozostałe po tej osobie wdowa, sieroty lub rodzice nie mają obowiązku dołączania do swych podań dowodów, które znajdują się już w aktach administracyjnych.

§ 9. (1) Do zaopatrzenia wdowiego mają prawo jedynie wdowy po zmarłych osobach, wymienionych w art. 1 ust. (1) lit. a), których małżeństwo nie zostało ani rozwiedzione ani unieważnione. Rozłączenie od stołu i łoża (separacja) nie stanowi przeszkody do przyznania zaopatrzenia wdowiego, jeżeli zmarły mąż był sądownie zobowiązany do utrzymywania żony.

(2) Do zaopatrzenia sierociego mają prawo dzieci prawe, choćby zrodzone z małżeństwa unieważnionego, dzieci uprawnione oraz dzieci nieślubne po matce, a po ojcu, jeżeli zostały uznane w akcie urzędowym przed przyznaniem uznającemu zaopatrzenia. Dzieci przysposobione (adoptowane) korzystają z prawa do zaopatrzenia, jeżeli były dziećmi nieślubnymi przyspasabiającego i jeżeli przysposobienie nastąpiło przed przyznaniem przyspasabiającemu zaopatrzenia.

(3) Ojciec zmarłej osoby, wymienionej w art. 1 ust. (1) lit. a), może otrzymać zaopatrzenie tylko w przypadku, gdy osoba zmarła była jego dzieckiem prawem lub uprawnionem, matka zaś może otrzymać zaopatrzenie również po dziecku nieślubnym. Po dzieciach przysposobionych (adoptowanych) przyspasabiający może otrzymać zaopatrzenie, jeżeli dziecko przysposobione było jego dzieckiem nieślubnym, a przysposobienie nastąpiło przed przyznaniem zaopatrzenia dziecku przysposobionemu.

(4) Rodzice korzystają z prawa do zaopatrzenia również i w tym przypadku, gdy pozostała wdowa i sieroty nie mogą nabyć prawa do zaopatrzenia lub gdy prawo wdowy i sierot do zaopatrzenia zgasło.

§ 10. W przypadku, gdy zaopatrzenie wdowie łącznie z sierocem, bądź suma zaopatrzeń sierocych przekroczyłaby 80% zaopatrzenia, które pobierał lub do którego otrzymania miałby prawo zmarły (art. 3 ust. (2)), zaopatrzenia sieroce ulegają odpowiedniemu zmniejszeniu.

§ 11. (1) Podanie o umieszczenie na koszt Skarbu Państwa w zakładzie opiekuńczym lub zakładzie dla umysłowo chorych ubiegających się, a w razie jego ubezwłasnowolnienia — opiekun, powinien wnieść do powiatowej władzy administracji ogólnej, właściwej według miejsca zamieszkania ubiegającego się. Do podania należy dołączyć odpis dekretu o przyznaniu zaopatrzenia.

(2) W postępowaniu, mającem na celu stwierdzenie niedołęstwa lub ułomności, nieodzownej potrzeby stałej opieki oraz choroby umysłowej, o ile ta choroba nie została stwierdzona prawomocnym orzeczeniem sądu, stosuje się odpowiednio przepisy § 7 ust. (2) i (3).

(3) Orzeczenia w sprawach przyjmowania na koszt Skarbu Państwa do zakładów opiekuńczych lub zakładów dla umysłowo chorych wydaje właściwa według miejsca zamieszkania ubiegającego się wojewódzka władza administracji ogólnej. Odwołania od powyższych orzeczeń rozstrzyga ostatecznie Minister Opieki Społecznej.

(4) Władza zarządzająca umieszczenie w zakładzie opiekuńczym lub zakładzie dla umysłowo chorych osoby, otrzymującej zaopatrzenie na zasadzie dekretu, powinna niezwłocznie zawiadomić Izbę Skarbową, wypłacającą zaopatrzenie, o dniu umieszczenia w zakładzie takiej osoby oraz o dniu opuszczenia przez nią zakładu.

§ 12. (1) Prawo do pobierania zaopatrzenia rozpoczyna się od pierwszego dnia miesiąca, następującego po przyznaniu zaopatrzenia przez Ministra Skarbu. Zaopatrzenie płatne jest miesięcznie z góry.

(2) W razie zawieszenia lub wygaśnięcia prawa do zaopatrzenia, wypłatę zaopatrzenia wstrzymuje się, poczynawszy od pierwszego dnia miesiąca, następującego po powstaniu okoliczności, które stanowią podstawę zawieszenia lub wygaśnięcia prawa do zaopatrzenia.

(3) Wypłatę zawieszonego zaopatrzenia wznawia się od pierwszego dnia miesiąca, nastę-

pującego po ustaniu okoliczności, które stanowiły podstawę zawieszenia wypłaty zaopatrzenia.

(4) Przepisy ust. (2) i (3) stosuje się odpowiednio przy zmniejszeniu zaopatrzenia osób samotnych w przypadkach przewidzianych w art. 5 ust. (2).

(5) W razie zgaśnięcia prawa do zaopatrzenia spowodu zawarcia przez wdowę lub sierotę związku małżeńskiego (art. 7 lit. b) i c), rozwiązanie tego małżeństwa przez śmierć małżonka lub rozwód nie powoduje odzyskania prawa do zaopatrzenia.

§ 13. Osoba, której zostało przyznane zaopatrzenie, otrzymuje dekret ze wskazaniem izby skarbowej, która zarządzi wypłatę zaopatrzenia.

§ 14. O wszelkich zmianach, mających wpływ na prawo do otrzymywania zaopatrzenia lub na jego wysokość osoby otrzymujące zaopatrzenie lub ich prawni zastępcy są obowiązani, dołączając odpowiednie dokumenty, niezwłocznie zawiadomić tę izbę skarbową, która zarządza wypłatę zaopatrzenia.

§ 15. (1) Członkowie Komisji Kwalifikacyjnej dla zaopatrzenia osób szczególnie zasłużonych w walkach o niepodległość Państwa Polskiego spośród osób odznaczonych Krzyżem Niepodległości są powoływani na okres dwuletni z zastrzeżeniem prawa wcześniejszego ich odwołania.

(2) Komisja Kwalifikacyjna, wymieniona w ust. (1), obraduje według wewnętrznego regulaminu, uchwalonego przez Komisję, a zatwierdzonego przez Ministra Skarbu w porozumieniu z Prezesem Rady Ministrów.

(3) Członkowie Komisji Kwalifikacyjnej, wezwani przez przewodniczącego na posiedzenie, otrzymują zwrot kosztów przejazdu, tudzież przez czas obrad Komisji diety w wysokości i na zasadach określanych przez Ministra Skarbu.

§ 16. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia z mocą obowiązującą od dnia 15 stycznia 1936 r. *)

Poz. 306. Rozporządzenie Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 8 maja 1936 r. o zmianie rozporządzenia z dnia 21 lipca 1931 r. o państwowych cechach probierezych.

z 30 maja   Nr. 42   Rok 1936

Poz. 307. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 25 maja 1936 r. o nadaniu mocy powszechnie obowiązującej orzeczeniu Nadzwyczajnej Komisji Rozjemczej z dnia 7 kwietnia 1936 r. dla wszystkich robót budowlanych na obszarze m. st. Warszawy.

Poz. 308. Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Reform Rolnych z dnia 5 maja 1936 r. o pasaniu inwentarza i zbieraniu ściółki w lasach państwowych.

Na podstawie art. 6 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 r.

*) Załączników nie przedrukowano.

o zagospodarowaniu lasów państwowych (Dz. U. R. P. Nr. 36, poz. 336) zarządzam co następuje:

§ 1. Pasanie inwentarza i zbieranie ściółki w lasach państwowych może być dozwolone z ograniczeniami co do miejsca, czasu i sposobu korzystania z tych użytków, określonymi w niniejszym rozporządzeniu.

§ 2. Pasanie inwentarza nie może być dozwolone:

a) na wyřebach i wszelkich powierzchniach, znajdujących się w stadium odnowienia,

b) w młodnikach do lat 20,

c) na powierzchniach, przeznaczonych do odnowienia naturalnego,

d) na powierzchniach, na których stosuje się wprowadzenie podrostu lub podszycia,

e) na powierzchniach z drzewostanami, przeznaczonymi do cięcia w najbliższych 5 latach,

f) na terenach całych oddziałów lasu, o ile zawierają one powierzchnie wymienione pod a) — e) w takiej ilości lub w takim rozmieszczeniu, iż wyklucza to możliwość zabezpieczenia ich od szkód ze strony inwentarza,

g) w lasach ochronnych i rezerwatach,

h) na terenach o glebach lekkich, skłonnych do tworzenia lotnych piasków, oraz na stromych stokach górskich.

§ 3. Pasanie inwentarza nie może być również dozwolone na tych powierzchniach niewymienionych w § 2, na których mogłoby ono powodować niszczenie urządzeń technicznych, związanych z meljoracją gruntów leśnych lub użytkowaniem lasu.

§ 4. Okres czasu, w ciągu którego może być pasany inwentarz w lasach państwowych (sezon pastwiskowy), nie może trwać dłużej niż od 1 maja do 31 października. Pasanie w porze nocnej (od zachodu do wschodu słońca) jest niedozwolone.

§ 5. Do pasania w lasach państwowych może być dopuszczone tylko bydło rogate z wyłączeniem kóz i owiec. W lasach górskich mogą być dopuszczone do pasania również owce. Dla tępienia szkodliwych dla lasu owadów może być dopuszczone pasanie trzody chlewnej.

Powierzchnia, na której ma być pasany inwentarz, powinna wynosić na każdą sztukę dorosłego bydła rogatego nie mniej niż 2 ha, na każdą sztukę młodzieży (do 2-ich lat) oraz owiec — nie mniej niż 1 ha.

Gdyby na częściach gruntów leśnych, przeznaczonych do pasania inwentarza, lub w sąsiedztwie tych gruntów znajdowały się powierzchnie, na których pasanie jest niedozwolone (§§ 2 i 3), powierzchnie te powinny być odgródzone, jeżeli jest to konieczne w celu zabezpieczenia ich od szkód ze strony inwentarza.

§ 6. Zbieranie ściółki, poza miejscami, z których jej usunięcie jest wskazane ze względu

na niebezpieczeństwo pożaru, może być dozwolone tylko na powierzchniach o znaczniejszych ilościach ściółki, na których znajdują się drzewostany starsze, dobrze zwarte i nieosłabione przez kłeski żywiołowe.

Zbieranie ściółki nie może być dozwolone:

a) w lasach ochronnych i rezerwatach,

b) na stromych stokach górskich oraz na gruntach o glebach piaszczystych, gdzie istnieje obawa powstawania wydm lub piasków lotnych,

c) na powierzchniach z drzewostanami nasieniami w wieku do lat 40 oraz odroślowymi w wieku do lat 20,

d) na powierzchniach z drzewostanami, przeznaczonymi do cięcia w najbliższych 10 latach,

e) na powierzchniach, na których przeprowadza się odnowienie naturalne,

f) na powierzchniach, na których przeprowadzana jest trzebież, — w latach jej wykonywania.

§ 7. Zbieranie ściółki może się odbywać tylko przez zgrabianie jej górnej warstwy grabiami drewnianymi. Grabienie na tej samej powierzchni może być dokonywane nie częściej niż w odstępach 10-letnich. Zbieranie ściółki może odbywać się w końcu lata lub na początku jesieni; w okresie wiosennym dopuszczalne jest ono tylko w wypadkach wyjątkowych.

§ 8. Na terenach lasów państwowych, na których ciąży służebności, uprawniające do pasania inwentarza i zbierania ściółki, ograniczenia, określone w niniejszym rozporządzeniu, w niczem nie zmieniają uprawnień służebnościowych.

Nie podlegają uszczupleniu również uprawnień wynikające z umów zawartych przed dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia.

§ 9. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia. Równocześnie tracą moc obowiązującą wszystkie przepisy w sprawach unormowanych rozporządzeniem niniejszym.

Poz. 309. Rozporządzenie Ministrów: Rolnictwa i Reform Rolnych oraz Sprawiedliwości z dnia 11 maja 1936 r. o zmianie rozporządzenia w sprawie wykonywania ustawy o scalaniu gruntów.

Na podstawie art. 55 ustawy z dnia 31 lipca 1923 r. o scalaniu gruntów (Dz. U. R. P. z 1927 r. Nr. 92, poz. 833) zarządzam co następuje:

§ 1. W rozporządzeniu Ministrów: Reform Rolnych i Sprawiedliwości z dnia 27 sierpnia 1928 r. w sprawie wykonywania ustawy o scalaniu gruntów (Dz. U. R. P. Nr. 87, poz. 763) skreśla się § 49.

§ 2. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Poz. 310. Rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 9 maja 1936 r. wydane w porozumieniu z Ministrem Rolnictwa i Reform Rolnych o emisji II-ej serji 3% państwowej renty ziemskiej.

Poz. 311. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 13 maja 1936 r. wydane w porozumieniu z Ministrem Przemysłu i Handlu o Małopolskim Fuduszu Przemysłowym.

Poz. 312. Rozporządzenie Ministrów: Komunikacji i Spraw Wewnętrznych z dnia 22 maja 1936 r. o używaniu rowerów na drogach publicznych.

Na podstawie art. 5 i 26 ustawy z dnia 7 października 1921 r. o przepisach porządkowych na drogach publicznych (Dz. U. R. P. Nr. 89, poz. 656), w brzmieniu ustalonem rozporządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 14 lutego 1928 r. (Dz. U. R. P. Nr. 18, poz. 151), art. 6 lit. b) rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 21 maja 1932 r. w sprawie zniesienia urzędu Ministra Robót Publicznych (Dz. U. R. P. Nr. 51, poz. 479) oraz art. 2 punkt 4) lit. b) ustawy z dnia 3 lutego 1931 r. o Państwowym Funduszu Drogowym (Dz. U. R. P. z 1933 r. Nr. 45, poz. 352) zarządza się co następuje:

§ 1. (1) Rowery, wszelkie wózki o dwóch lub trzech kołach, poruszane siłą nóg oraz rowery z silnikami pomocniczymi o pojemności skokowej do 100 cm³ mogą być używane na drogach publicznych tylko po ich zarejestrowaniu.

(2) Rowerów i wózków, wymienionych w ust. (1), nie wolno używać do ruchu na drogach publicznych małoletnim do lat 12-tu.

(3) Rejestracja roweru następuje przy wykupieniu przez posiadacza roweru w zarządzie gminy miejskiej lub wiejskiej, właściwym ze względu na jego miejsce zamieszkania, tabliczki rowerowej.

(4) Zarządy gmin prowadzą księgę rejestracyjną rowerów, w której w odnośnych rubrykach zapisują datę wykupienia tabliczki, jej numer, imię i nazwisko posiadacza roweru, jego miejsce zamieszkania (ulicę i nr. domu), oraz wysokość pobranej opłaty, przewidzianej w § 3, względnie podstawę zwolnienia od tej opłaty.

§ 2. (1) Tabliczki rowerowe są ważne na okres rejestracyjny, obejmujący dwa lata kalendarzowe. Pierwszym okresem rejestracyjnym jest dwulecie, obejmujące lata kalendarzowe 1936 i 1937.

(2) Kształt, barwę i wymiary tabliczek rowerowych oraz treść napisu na nich ustala na każdy okres rejestracyjny Ministerstwo Komunikacji. Tabliczek rowerowych dostarczają zarządom gmin wojewódzkie władze administracji ogólnej za pośrednictwem powiatowych władz administracji ogólnej.

(3) Posiadacz roweru powinien przymocować wykupioną tabliczkę do roweru styłu za siodełkiem, prostopadle do osi podłużnej roweru, w taki sposób, by była łatwo widoczna. Tabliczka

powinna być utrzymywana w stanie, pozwalającym na łatwe jej odczytanie.

§ 3. (1) Wykupujący tabliczkę rowerową w pierwszym roku okresu rejestracyjnego uiszcza zarządowi gminy opłatę w kwocie 4 złotych; wykupujący tabliczkę w drugim roku okresu rejestracyjnego uiszcza opłatę w kwocie 3 złotych.

(2) Od opłat, wymienionych w ust. (1), zwolnieni są: funkcjonariusze służby drogowej na drogach publicznych, funkcjonariusze policji państwowej i straży granicznej oraz niżsi funkcjonariusze państwowi i samorządowi, jeżeli ich władza przełożona stwierdzi, że rowerów używają do celów służbowych.

(3) Z każdej z opłat, wymienionych w ust. (1), wpływa na rzecz Państwowego Funduszu Drogowego 2 złote, reszta zaś na rzecz właściwej gminy.

(4) Kwoty, przypadające w myśl ust. (3) Państwowemu Funduszowi Drogowemu, powinny zarządy gmin wpłacać na początku każdego miesiąca za miesiąc ubiegły do Pocztovej Kasy Oszczędności na konto Państwowego Funduszu Drogowego właściwego Urzędu Wojewódzkiego, a w mieście st. Warszawie — Komisarjatu Rządu na m. st. Warszawę.

§ 4. Rozporządzenie niniejsze nie dotyczy rowerów, będących w posiadaniu oddziałów, instytucyj i urzędów wojskowych.

§ 5. Winni przekroczenia przepisów rozporządzenia niniejszego będą karani w myśl postanowień ustawy z dnia 7 października 1921 r. o przepisach porządkowych na drogach publicznych (Dz. U. R. P. Nr. 89, poz. 656), w brzmieniu, ustalonem rozporządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 14 lutego 1928 r. (Dz. U. R. P. Nr. 18, poz. 151).

§ 6. (1) Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 1 czerwca 1936 r.

(2) Karty rowerowe, wydane w roku 1935 i 1936, zachowują ważność do dnia 1 listopada 1936 r.

(3) Karty rowerowe, wydane w 1936 r., uprawniają do bezpłatnego otrzymania tabliczki rowerowej, ważnej na pierwszy okres rejestracyjny (§ 2 ust. (1)).

(4) Osobom, nieposiadającym kart rowerowych, wydanych w 1935 lub 1936 r., które zarejestrują rowery na podstawie niniejszego rozporządzenia przed dniem 15 września 1936 r., wydane zostaną przez Zarządy gmin tymczasowo zamiast tabliczek rowerowych zaświadczenia o rejestracji rowerów, uprawniające do używania rowerów na drogach publicznych do dnia 1 listopada 1936 r. Zaświadczenia te będą wymienione bezpłatnie do dnia 1 listopada 1936 r. przez Zarządy gmin na tabliczki rowerowe. Wzór zaświadczenia o rejestracji rowerów ustali Ministerstwo Komunikacji.

(5) Z dniem wejścia w życie rozporządzenia niniejszego tracą moc obowiązującą: § 24 i § 27 rozporządzenia Ministra Robót Publicznych

i Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 26 czerwca 1924 r., regulującego używanie i ochronę dróg (Dz. U. R. P. Nr. 61, poz. 611), rozporządzenie Ministrów: Robót Publicznych i Spraw Wewnętrznych z dnia 20 maja 1925 r. o częściowej zmianie rozporządzenia z dnia 26 czerwca 1924 r., regulującego używanie i ochronę dróg (Dz. U. R. P. Nr. 55, poz. 397), oraz wszelkie rozporządzenia wojewódzkich władz administracji ogólnej, sprzeczne z rozporządzeniem niniejszym.

Poz. 313. Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 26 maja 1936 r. w sprawie ustalenia liczby i siedzib sędziów śledczych w okręgu Sądu Okręgowego w Siedlcach.

Poz. 314. Oświadczenie rządowe z dnia 29 kwietnia 1936 r. w sprawie zgłoszenia przystąpienia Strefy Tangeru do Konwencji Związkowej Paryskiej z dnia 20 marca 1883 r. o ochronie własności przymysłowej, przejrzanej ostatnio w Hadze dnia 6 listopada 1925 r.

Poz. 315. Oświadczenie rządowe z dnia 29 kwietnia 1936 r. w sprawie zgłoszenia przystąpienia Strefy Tangeru do porozumienia madryckiego z dnia 14 kwietnia 1891 r. dotyczącego zwalczania fałszywych oznaczeń pochodzenia towarów, przejrzanej ostatnio w Hadze dnia 6 listopada 1925 r.

Poz. 316. Oświadczenie rządowe z dnia 7 maja 1936 r. w sprawie złożenia przez W. Brytanię, Meksyk i Turcję dokumentów ratyfikacyjnych Międzynarodowej Konwencji Telekomunikacyjnej z dnia 9 grudnia 1932 r., rozciągnięcia tej konwencji na niektóre terytoria brytyjskie oraz przystąpienia Południowej Rodezji do powyższej konwencji.

z 5 czerwca   Nr. 43   Rok 1936

Poz. 317. Konwencja konsularna między Rzeczpospolitą Polską a Królestwem Włoch podpisana w Rzymie dnia 10 lipca 1935 r.

Poz. 318. Oświadczenie rządowe z dnia 19 maja 1936 r. w sprawie wymiany dokumentów ratyfikacyjnych konwencji konsularnej między Rzeczpospolitą Polską a Królestwem Włoch, podpisanej w Rzymie dnia 10 lipca 1935 r.

Poz. 319. Dodatkowy traktat ekstradycyjny podpisany w Warszawie dnia 5 kwietnia 1935 r. do traktatu Ekstradycyjnego między Rzeczpospolitą Polską a Stanami Zjednoczonymi Ameryki, podpisanego w Warszawie dnia 22 listopada 1927 r.

Poz. 320. Oświadczenie rządowe z dnia 19 maja 1936 r. w sprawie wymiany dokumentów ratyfikacyjnych podpisanego w Warszawie dnia 5 kwietnia 1935 r. dodatkowego traktatu Ekstradycyjnego do traktatu Ekstradycyjnego między Rzeczpospolitą Polską a Stanami Zjednoczonymi.

podpisanego w Warszawie dnia 22 listopada 1927 r.

Poz. 321. Rozporządzenie Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 26 maja 1936 r. o zezwoleniu przetwórciom bekonów na stosowanie wag z podziałkami, wywzorcowanymi w jednostkach miar systemu angielskiego.

Poz. 322. Oświadczenie rządowe z dnia 7 maja 1936 r. w sprawie złożenia przez Austrię dokumentu ratyfikacyjnego konwencji o polepszeniu losu rannych i chorych w armjach czynnych, z dnia 27 lipca 1929 r.

Poz. 323. Oświadczenie rządowe z dnia 7 maja 1936 r. w sprawie złożenia przez Austrię dokumentu ratyfikacyjnego konwencji, dotyczącej traktowania jeńców wojennych, z dnia 27 lipca 1929 r.

Poz. 324. Oświadczenie rządowe z dnia 7 maja 1936 r. w sprawie przystąpienia Chili do konwencji międzynarodowej o zakazie używania białego (żółtego) fosforu przy wyrobie zapalek, z dnia 26 września 1906 r.

z 8 czerwca   Nr. 44   Rok 1936

Poz. 325. Rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 14 maja 1936 r. w sprawie tymczasowego wprowadzenia w życie postanowień podpisanego w Budapeszcie dnia 24 kwietnia 1936 r. III protokołu dodatkowego do konwencji handlowej, podpisanej między Rzeczpospolitą Polską a Królestwem Węgier w Budapeszcie dnia 26 marca 1925 r.

Poz. 326. Rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 8 maja 1936 r. w porozumieniu z Ministrami: Przemysłu i Handlu oraz Rolnictwa i Reform Rolnych o zniżkach celnych na świeże jabłka, winogrona, morele, brzoskwinie, arbuzy oraz na karpie żywe.

Poz. 327. Rozporządzenie Ministra Opieki Społecznej z dnia 9 maja 1936 r. o zakładach kąpielowych.

Na podstawie art. 11 ust. 1 p. e) ustawy z dnia 21 lutego 1935 r. o zapobieganiu chorobom zakaźnym i ich zwalczaniu (Dz. U. R. P. Nr. 27, poz. 198) oraz art. 2 pkt. 2 i art. 10 zasadniczej ustawy sanitarnej z dnia 19 lipca 1919 r. (Dz. P. P. Nr. 63, poz. 371), zarządzam co następuje:

§ 1. (1) Przepisom niniejszego rozporządzenia podlegają wszelkie zakłady kąpielowe, przeznaczone do publicznego użytku dla celów higienicznych, sportowych i rytualnych.

(2) W rozumieniu niniejszego rozporządzenia zakładami kąpielowymi są: urządzenia natryskowe, urządzenia wannowe, parnie, kąpiele rytualne, pływalnie w zbiornikach sztucznych oraz kąpieliska w zbiornikach naturalnych.

(3) Rozporządzenie niniejsze nie narusza przepisów szczególnych, dotyczących uzdrowisk.

§ 2. (1) W zakładach kąpielowych, przeznaczonych do kąpeli indywidualnych (kabiny natryskowe, wanny) powinny być oddzielne pomieszczenia na szatnie i poczekalnie.

(2) W zakładach kąpielowych, przeznaczonych do kąpeli wspólnych, muszą być rozbieralnie z liczbą miejsc do rozbierania się i ubierania, dostosowaną do rozmiarów zakładu i do frekwencji. Rozbieralnie te powinny być zaopatrzone w urządzenia do przechowywania ubrań, umożliwiające stykanie się ubrań, należących do różnych osób. Zakłady te powinny być zaopatrzone w dostateczną liczbę natrysków celem umycia się przed korzystaniem z kąpeli wspólnych.

(3) We wszystkich zakładach kąpielowych powinny znajdować się: a) ustępy tak urządzone, aby nieczystości nie zanieczyszczały wody, przeznaczonej do kąpeli, b) kosze na śmiecie, oraz c) spluwaczki wypełnione wodą.

§ 3. Zakłady kąpielowe nie mogą być połączone z mieszkaniami.

§ 4. Pomieszczenia zakładów kąpielowych powinny być dobrze oświetlone, przewietrzane, a w zimie należyce ogrzane. Ściany pomieszczeń kąpielowych powinny mieć do wysokości 2 m. powierzchnię gładką i łatwo zmywalną; podłogi pomieszczeń kąpielowych powinny być gładkie, szczelne, wykonane z materiału nieprzeziąkliwego i w sposób, umożliwiający odpływ wody i utrzymanie czystości.

§ 5. Sprzęty w zakładach kąpielowych powinny mieć powierzchnię gładką. Sprzęty wyściełane powinny być całkowicie pokryte materiałem, nieprzepuszczającym wody i niewchłaniającym kurzu.

§ 6. (1) Bielizna kąpielowa, wydawana przez zakład do użytku osób, z niego korzystających, powinna być uprzednio wyprana w gorącej wodzie z mydłem. Wydawanie już raz użytej bielizny przed jej wypraniem w gorącej wodzie z mydłem jest wzbronione.

(2) Przybory toaletowe, jak grzebienie, szczotki do włosów, miotelki, gąbki i t. p., nie mogą być trzymane w zakładach kąpielowych do użytku publicznego.

§ 7. (1) Zakłady kąpielowe powinny posiadać odpowiednie urządzenia wodociągowe i kanalizacyjne, umożliwiające zaopatrzenie zakładu w dostateczną ilość wody i odprowadzenie wód ściekowych.

(2) Woda, używana do mycia ciała (natryski, wanny, parnie), powinna odpowiadać przepisom rozporządzenia Ministra Opieki Społecznej i Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 27 sierpnia 1933 r. o wodzie do picia i potrzeb gospodarczych (Dz. U. R. P. Nr. 79, poz. 562).

(3) Woda w zbiornikach sztucznych, przeznaczonych do celów sportowych i rozrywkowych (pływalnie), powinna być przezroczysta, bezbarwna i bez zapachu, nie powinna zawierać bakterij chorobotwórczych i wykazywać więcej niż 200 kolonij bakteryjnych przy posiewie na pożywcę agarowej przy 37° C po 24 godzinach. Woda w tych zbiornikach powinna być stale wymieniana

na świeżą, odpowiednio oczyszczoną i dezynfekowaną.

(4) Woda w zbiornikach naturalnych nie może wykazywać cech zanieczyszczenia jej dopływami wód ściekowych lub innych nieczystości.

(5) Woda w zbiornikach do kąpeli rytualnych dla osób wyznania mojżeszowego powinna być przynajmniej raz na dzień całkowicie zmieniana, a zbiornik przed każdym napełnieniem go dokładnie oczyszczony.

(6) W każdym zakładzie kąpielowym powinna znajdować się woda do picia, bądź w urządzeniach wodociągowych, bądź w czystych i zamkniętych naczyniach.

§ 8. W każdym zakładzie kąpielowym powinna znajdować się apteczka, zawierająca: jodynę, wodę utlenioną, amoniak, krople walerjanowe, 1 paczkę gazy jałowej, watę i kilka bandażi.

§ 9. We wszystkich zakładach kąpielowych powinien znajdować się na widocznym miejscu egzemplarz rozporządzenia niniejszego oraz książka zażeń o stronicach ponumerowanych i oparafowanych przez powiatową władzę administracji ogólnej.

§ 10. (1) W zakładach kąpielowych wolno zatrudniać tylko te osoby, które przedłożą świadectwo lekarza, stwierdzające, że nie są one dotknięte jedną z chorób, wymienionych w art. 2 pkt. 1 — 28 ustawy z dnia 21 lutego 1935 r. o zapobieganiu chorobom zakaźnym i ich zwalczaniu, ani chorobą weneryczną albo zaraźliwą lub odrażającą chorobą skórą.

(2) Na teren kąpeli wspólnych nie mogą być dopuszczane osoby z chorobami wenerycznymi lub skórnymi, z otwartymi ranami, wrzodami, zapaleniem oczu.

§ 11. Obsługa w zakładach kąpielowych powinna nosić czyste, białe fartuchy (płaszcz).

§ 12. (1) Wanny powinny być wykonane z materiału gładkiego, nieporowatego. Używanie w zakładach kąpielowych wanien drewnianych jest niedopuszczalne.

(2) Dno wanny, nieprzylegające bezpośrednio do podłogi, powinno znajdować się na takiej wysokości nad podłogą, aby możliwe było utrzymanie całej powierzchni podłogi w należytej czystości.

§ 13. Przy każdej wannie powinien znajdować się sygnał alarmowy. Ponadto w pomieszczeniach dla wanny powinien znajdować się termometr ścienny, naczynie nocne i spluwaczka z wodą. Zakłady kąpielowe powinny być również zaopatrzone w dostateczną liczbę termometrów kąpielowych.

§ 14. Miejsca na kąpiele w zbiornikach naturalnych powinny być tak obrane, aby powierzchnia i głębokość dna nie ulegały zmianom, a na terenie wyznaczonym nie było wirów. Dno zbiornika wodnego powinno być czyste, niezamulone, równe, bez dołów, kamieni, pni, korzeni

drzewnych i innych przedmiotów, mogących spowodować uszkodzenie ciała kąpiących się.

§ 15. W zbiornikach naturalnych i sztucznych, przeznaczonych do kąpieli osób dorosłych, powinny być oznaczone w sposób widoczny miejsca głębsze od 1,50 m, zaś w miejscach, przeznaczonych dla dzieci, miejsca głębsze od 0,90 m. W zbiornikach sztucznych głębokość dna powinna być wykazana na ścianach zbiornika widocznymi znakami.

§ 16. We wszystkich pływalniach sztucznych i naturalnych powinny znajdować się w miejscach widocznych i łatwo dostępnych przyrządy ratownicze (koła, pasy, liny) oraz wskazówki o udzielaniu pierwszej pomocy w wypadkach utonięć. W kąpielach, urządzonych w naturalnych zbiornikach wody, powinny być ponadto łodzie ratunkowe.

§ 17. (1) Sztuczne zbiorniki powinny mieć wewnętrzne powierzchnie ścian i dno gładkie, aby oczyszczenie ich było łatwe. Ściany boczne powinny być pionowe. Dno zbiorników do głębokości 1,50 m nie może mieć spadków większych, niż 1 : 15.

(2) Pływalnie w zbiornikach sztucznych powinny mieć dokoła zbiornika przelewy (żłobki) dla usuwania drobnych zawieszin z powierzchni wody. Przelewy powinny być tak urządzone, aby woda z nich nie mogła przedostać się spowrotem do zbiornika. Zbiornik powinien być stale wypełniony wodą do wysokości przelewów.

(3) Dokoła zbiornika powinny biec poręcze nie wyżej, niż 30 cm nad powierzchnią wody. Poręcze mogą być zastąpione odpowiednio urządzeniami przelewami.

§ 18. Wejście do pływalni powinno prowadzić wyłącznie przez natryski i dopuszczalne jest tylko po umyciu całego ciała mydłem pod natryskiem.

§ 19. Przebywanie na terenie pływalni w miejscach, przeznaczonych do plażowania, osób w innych ubraniach, niż w kostjumach kąpielowych lub plażowych jest wzbronione.

§ 20. (1) Nadzór nad zakładami, wymienionymi w § 1, oraz nad stanem zdrowotnym osób, zatrudnionych w tych zakładach, należy do powiatowej władzy administracji ogólnej.

(2) Jeżeli zakład nie jest dostosowany do wymagań rozporządzenia niniejszego, władza nadzorcza może zażądać usunięcia usterek i braków w terminie przez nią określonym, a po bezskutecznym upływie tego terminu — zakład zamknąć; żądań tych jednak stawiać nie należy, jeżeli powyższe usterek i braki ze względu na szczególne warunki zakładu nie mają większego znaczenia, a usunięcie ich byłoby połączone ze zbyt wielkimi trudnościami lub kosztami. Jeżeli usterek mogą przyczynić się do zachorowań na jedną z chorób, wymienionych w art. 2 pkt. 1 — 28 ustawy z dnia 21 lutego 1935 r. o zapobieganiu chorobom zakaźnym i o ich zwalczaniu (Dz. U. R. P. Nr. 27, poz. 198), władza nadzorcza może

zakład niezwłocznie zamknąć do czasu usunięcia tych usterek i braków.

§ 21. Winni przekroczenia przepisów niniejszego rozporządzenia ponoszą odpowiedzialność w myśl art. 22 ustawy z dnia 21 lutego 1935 r. o zapobieganiu chorobom zakaźnym i o ich zwalczaniu (Dz. U. R. P. Nr. 27, poz. 198).

§ 22. (1) Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie po upływie 7 dni od dnia ogłoszenia.

(2) Jednocześnie tracą moc obowiązującą wszelkie przepisy w sprawach, unormowanych rozporządzeniem niniejszem, a w szczególności rozporządzenie Ministra Zdrowia Publicznego z dnia 12 lipca 1922 r., wydane w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych, o urządzeniu i utrzymywaniu zakładów kąpielowych publicznych (Dz. U. R. P. Nr. 77, poz. 698) i rozporządzenie Ministra Zdrowia Publicznego z dnia 5 lipca 1921 r. w przedmiocie urządzenia i utrzymywania zakładów kąpielowych rytualnych (t. zw. mykw) dla ludności wyznania mojżeszowego (Dz. U. R. P. Nr. 65, poz. 416).

Poz. 328. Rozporządzenie Ministra Opieki Społecznej z dnia 23 maja 1936 r. o uchyleniu rozporządzenia o opłatach ryczałtowych na Fundusz Pracy.

Poz. 329. Oświadczenie rządowe z dnia 25 maja 1936 r. w sprawie wypowiedzenia konwencji handlowej między Polską a Francją, podpisanej w Paryżu, dnia 9 grudnia 1924 roku.

Poz. 330. Oświadczenie rządowe z dnia 25 maja 1936 r. w sprawie wypowiedzenia przez Finlandję międzynarodowego porozumienia dotyczącego wywozu kości z dnia 11 lipca 1928 r.

z 15 czerwca Nr. 45 Rok 1936

Poz. 331. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 28 maja 1936 r. o zmianie regulaminu wyborczego do rad miejskich.

Na podstawie art. 41 ust. (1) i art. 129 ustawy z dnia 23 marca 1933 r. o częściowej zmianie ustroju samorządu terytorjalnego (Dz. U. R. P. Nr. 35, poz. 294) zarządzam co następuje:

§ 1. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 30 marca 1934 r. w sprawie regulaminu wyborczego do rad miejskich (Dz. U. R. P. Nr. 29, poz. 259 *) zmienia się następująco:

1) § 1 ust. (2) otrzymuje brzmienie: „Wymienione w rozporządzeniu niniejszem poczwórne terminy poszczególnych czynności wyborczych należy rozumieć w ten sposób, iż liczba pierwsza określa termin dla miast do 10.000 mieszkańców, liczba druga — dla miast ponad 10.000 mieszkań-

*) Dz. Urz. Min. Spraw Wewn. Nr. 10 z 1934 r.

ców do 50.000 mieszkańców, liczba trzecia — dla miast ponad 50.000 mieszkańców do 150.000 mieszkańców, liczba zaś czwarta — dla miast ponad 150.000 mieszkańców“.

2) W § 11 ust. (2) w wierszu trzecim skreśliła się od słowa: „następujących“ do końca ustępu, a w miejsce tego dodaje się: „najpóźniej dnia 14 — 24 — 30 — 40 od dnia zarządzenia wyborów“.

3) W § 12 w wierszu pierwszym skreśliła się: „10 albo 20“, a w miejsce tego dodaje się: „10 — 20 — 25 — 35“.

4) W § 13 ust. (1) w wierszu trzecim skreśliła się: „16 lub 26“, a w miejsce tego dodaje się: „16—26—32—42“, w wierszu czwartym skreśliła się: „przez dni 7“, a w miejsce tego dodaje się: „w miastach do 50.000 mieszkańców przez dni 7, a w miastach ponad 50.000 mieszkańców przez dni 10“, w wierszu drugim od końca skreśliła się „Siedmiodniowy“, a słowo „okres“ rozpoczyna się dużą literą.

5) W § 14 ust. (1) skreśliła się: „nie później jednak niż w ciągu 3-ch dni po wniesieniu reklamacji, a najpóźniej dnia 26 lub 36“, a w miejsce tego dodaje się: „nie później jednak niż dnia 26—38 — 48 — 61“.

W ust. (2) w wierszu siódmym skreśliła się od słów: „w ciągu następnego dnia“ do końca zdania, a w miejsce tego dodaje się: „najpóźniej dnia 25 — 36 — 44 — 56 od dnia zarządzenia wyborów“, w wierszu piątym od końca skreśliła się: „w ciągu 2-ch dni od chwili upływu terminu obrony, co powinno nastąpić najpóźniej dnia 26 lub 36“, a w miejsce tego dodaje się: „najpóźniej dnia 26 — 38 — 48 — 61“.

6) W § 15 ust. (1) w wierszu pierwszym skreśliła się: „20 lub 30“, a w miejsce tego dodaje się: „20 — 30 — 40 — 67“.

7) W § 17 ust. (2) w wierszu ostatnim skreśliła się: „24 lub 34“, a w miejsce tego dodaje się: „24 — 39 — 53 — 80“.

8) W § 19 ust. (1) w wierszu dziewiątym skreśliła się: „23 lub 33“, a w miejsce tego dodaje się: „23 — 37 — 47 — 74“, w ust. (2) w wierszu trzecim i czwartym skreśliła się: „24 lub 34“, a w miejsce tego dodaje się: „24 — 39 — 53 — 80“.

9) W § 20 ust. (3) w wierszu trzecim skreśliła się: „31 lub 41“, a w miejsce tego dodaje się: „31 — 46 — 63 — 92“.

10) W § 21 ust. (1) w wierszu pierwszym skreśliła się: „26 lub 36“, a w miejsce tego dodaje się: „26 — 41 — 56 — 83“, w ust. (2) w wierszu trzecim skreśliła się: „30 lub 40“, a w miejsce tego dodaje się: „30 — 45 — 62 — 91“.

§ 2. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Poz. 332. Rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 3 czerwca 1936 r. wydane w porozumieniu

z Ministrami: Przemysłu i Handlu oraz Rolnictwa i Reform Rolnych o zmianie taryfy celnej wywozowej.

Poz. 333. Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 6 czerwca 1936 r. o zmianie taksy dla pisarzy hipotecznych.

Poz. 334. Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 10 czerwca 1936 r. o stroju urzędowym komorników sądowych.

Poz. 335. Obwieszczenie Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 17 kwietnia 1936 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 15 lipca 1927 r. o izbach przemysłowo-handlowych.

Poz. 336. Obwieszczenie Ministra Opieki Społecznej z dnia 9 maja 1936 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 10 czerwca 1927 r. o Państwowym Zakładzie Higjeny.

Na podstawie art. 2 ust. (2) rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 28 grudnia 1934 r. o złączeniu Państwowych Zakładów badania żywności i przedmiotów użytku z Państwowym Zakładem Higjeny (Dz. U. R. P. Nr. 110, poz. 977) ogłaszam jednolity tekst rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 10 czerwca 1927 r. o Państwowym Zakładzie Higjeny (Dz. U. R. P. Nr. 54, poz. 477) z uwzględnieniem zmian, wynikających z rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 16 marca 1928 r. o położeń (Dz. U. R. P. z 1934 r. Nr. 5, poz. 41), z rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 21 czerwca 1932 r. o przekazaniu zakresu działania Ministra Spraw Wewnętrznych w sprawach zdrowia publicznego Ministrowi Pracy i Opieki Społecznej (Dz. U. R. P. Nr. 52, poz. 493), z rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 12 lipca 1932 r. o wprowadzeniu nazwy „Minister Opieki Społecznej“ i „Ministerstwo Opieki Społecznej“ (Dz. U. R. P. Nr. 64, poz. 597), z rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 21 maja 1932 r. o ustanowieniu urzędu Ministra Rolnictwa i Reform Rolnych (Dz. U. R. P. Nr. 51, poz. 480), z rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 19 grudnia 1933 r. o ustanowieniu tabeli stanowisk we władzach, urzędach, zakładach i instytucjach państwowych (Dz. U. R. P. Nr. 102, poz. 780), oraz wprowadzonych rozporządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 28 grudnia 1934 r. o złączeniu Państwowych Zakładów badania żywności i przedmiotów użytku z Państwowym Zakładem Higjeny (Dz. U. R. P. Nr. 110, poz. 977), z wprowadzeniem numeracji ustępów.

Podany w załączeniu tekst rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej obowiązuje od dnia 1 kwietnia 1935 r.

Załącznik do rozp. Min. Opieki Społecznej z dn. 9 maja 1936 r. (poz. 336).

ROZPORZĄDZENIE PREZYDENTA RZECZYPOSPOLITEJ

z dnia 10 czerwca 1927 r.

o Państwowym Zakładzie Higjeny.

Na podstawie art. 44 ust. 6 Konstytucji i ustawy z dnia 2 sierpnia 1926 r. o upoważnieniu Prezydenta Rzeczypospolitej do wydawania rozporządzeń z mocą ustawy (Dz. U. R. P. Nr. 78, poz. 448) postanawiam co następuje:

Art. 1.

(1) Zakłady państwowej służby zdrowia, a mianowicie:

Państwowy Zakład Higjeny w Warszawie, utworzony rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 6 października 1921 r. (Monitor Polski Nr. 258), uzupełnionem rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 19 czerwca 1922 r. (Monitor Polski Nr. 147) i zmienionem rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 7 września 1923 r. (Monitor Polski Nr. 208),

Państwowy Zakład badania surowic, utworzony rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 1 grudnia 1921 r. (Monitor Polski N. 1 z 1922 r.), z 1922 r.),

Państwowy Instytut Farmaceutyczny, utworzony rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 13 kwietnia 1922 r. (Monitor Polski Nr. 101), i

Państwowe Zakłady badania żywności i przedmiotów użytku, utworzone zgodnie z rozporządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 r. o dozorze nad artykułami żywności i przedmiotami użytku (Dz. U. R. P. Nr. 36, poz. 343), łączy się w jeden Zakład naukowo-doświadczalny oraz badawczy pod nazwą „Państwowy Zakład Higjeny“.

(2) Zakład ten podlega Ministrowi Opieki Społecznej.

Art. 2.

(1) Państwowy Zakład Higjeny jest osobą prawną, może przyjmować zapisy i darowizny i zarządzać swoim uzyskanym w ten sposób majątkiem, jako też i majątkiem, oddanym mu w użytkowanie w myśl art. 3, rozporządzać kredytami w granicach zatwierdzonego budżetu, jako też sumami, uzyskanymi z własnych przedsiębiorstw w granicach zatwierdzonego planu finansowo-gospodarczego tych przedsiębiorstw.

(2) Przyjmowanie przez Państwowy Zakład Higjeny darowizn i zapisów wymaga zatwierdzenia Ministra Opieki Społecznej.

(3) Darowizny i zapisy, uwarunkowane takimi zobowiązaniami, które spowodowałyby wydatki, niezajdujące pokrycia bądź w tychże darowiznach i zapisach, bądź też w majątku własnym Państwowego Zakładu Higjeny, powstałym z innych darowizn i zapisów, bądź też wreszcie

w budżecie Zakładu — nie mogą być przez Państwowy Zakład Higjeny przyjęte.

Art. 3.

(1) Państwowy Zakład Higjeny otrzymuje bezpłatnie w użytkowanie całkowity majątek Państwowego Zakładu badania surowic, Państwowego Instytutu Farmaceutycznego oraz Państwowych Zakładów badania żywności i przedmiotów użytku (art. 1).

(2) Nieruchomości państwowe, które w przyszłości stałyby się zbędne dla potrzeb Państwowego Zakładu Higjeny, winny być oddane do dyspozycji właściwych władz państwowych.

Art. 4.

(1) Zadaniem Państwowego Zakładu Higjeny jest:

a) prowadzenie badań naukowych w zakresie higjeny publicznej celem przystosowania zdobytych wiedzy do potrzeb zdrowia publicznego, a w szczególności do potrzeb administracji sanitarnej;

b) prowadzenie badań bakterjologiczno-serologicznych, chemicznych, farmakognostycznych, epidemiologicznych i t. p. dla użytku władz administracyjnych w związku z działalnością tych władz w zakresie administracji sanitarnej;

c) wyrób surowic, szczepionek i produktów biologicznych, stosowanych w medycynie i weterynarji w celach zapobiegawczych i leczniczych oraz w miarę konieczności innych środków leczniczych;

d) wykonywanie według zasad, jakie ustali Minister Opieki Społecznej, czynności zleconych w zakresie administracji sanitarnej, a w szczególności w akcji zwalczania chorób zakaźnych oraz w akcji propagandy higjeny;

e) szkolenie fachowego personelu, zatrudnionego w państwowej i samorządowej administracji sanitarnej, personelu, zatrudnionego w innych dziedzinach administracji publicznej, wkraczających w zakres spraw zdrowotnych, oraz kształcenie pomocniczego personelu lekarskiego (położnych, pielęgniarek i t. p.);

f) wykonywanie czynności, określonych w art. 11 ust. 2 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 r. o dozorze nad artykułami żywności i przedmiotami użytku (Dz. U. R. P. Nr. 36, poz. 343).

(2) Postanowienia niniejszego artykułu nie naruszają w niczem obowiązujących przepisów, dotyczących wprowadzenia w obieg surowic, szczepionek, produktów biologicznych i innych środków leczniczych. W szczególności postanowienia te nie naruszają w niczem uprawnień Ministra Rolnictwa i Reform Rolnych co do wprowadzania w obieg surowic, szczepionek i produktów biologicznych, stosowanych w weterynarji.

Art. 5.

(1) Państwowy Zakład Higjeny ma siedzibę główną (Centralę) w Warszawie.

(2) Stałemi jego ekspozyturami poza Warszawą są filje, tworzone w poszczególnych miejscowościach Państwa (z reguły w miastach wojewódzkich), a obejmujące swoją działalnością teren jednego lub kilku województw.

(3) Dla celów, związanych z działalnością Zakładu, Państwowemu Zakładowi Higjeny przysługuje prawo organizowania pracowni ruchomych, kolumn epidemicznych i t. p., jako ekspozytur czasowych, oraz organizowania kursów, wykładów, wystaw i t. p.

(4) Ponadto Państwowy Zakład Higjeny ma prawo prowadzenia własnych przedsiębiorstw, stosownie do wyznaczonych mu zadań. Zasady organizacji i plan finansowo-gospodarczy oraz zamknięcia rachunkowe (bilanse) tych przedsiębiorstw zatwierdza Minister Opieki Społecznej w porozumieniu z Ministrem Skarbu.

Art. 6.

(1) Państwowy Zakład Higjeny (Centrala) dzieli się na działy i oddziały, których liczbę i zakres czynności ustala Minister Opieki Społecznej odpowiednio do zadań Zakładu i w granicach zatwierdzonego budżetu i etatu osobowego. Oddziały wchodzą z reguły w skład działów.

(2) Działy i oddziały Państwowego Zakładu Higjeny, wykonywające zadania, wymienione w art. 4 ust. (1) lit. f), noszą nazwę „Zakład badania żywności i przedmiotów użytku”.

Art. 7.

(1) Istniejące filje dotychczasowego Państwowego Zakładu Higjeny stają się filjami utworzonego niniejszym rozporządzeniem Państwowego Zakładu Higjeny.

(2) Państwowy Zakład badania żywności i przedmiotów użytku, istniejący w Warszawie, staje się działem Państwowego Zakładu Higjeny; państwowe zakłady badania żywności i przedmiotów użytku, istniejące w Łodzi, Krakowie, Poznaniu, oraz oddziały państwowych zakładów badania żywności i przedmiotów użytku, istniejące w Wilnie i Gdyni, stają się oddziałami filij Państwowego Zakładu Higjeny.

(3) Minister Opieki Społecznej uprawniony jest odpowiednio do zadań Państwowego Zakładu Higjeny i w granicach kredytów, oraz etatów osobowych dla tego Zakładu zatwierdzonych, do tworzenia nowych filij Zakładu, określania okręgu ich działalności oraz kasowania istniejących filij.

(4) Zakres czynności poszczególnych filij ustala Minister Opieki Społecznej na wniosek Dyrektora Państwowego Zakładu Higjeny.

Art. 8.

(1) Na czele Państwowego Zakładu Higjeny stoi Dyrektor, powołany do kierowania całokształtem działalności Zakładu oraz prowadzenia jego administracji.

(2) Na czele każdego działu Państwowego Zakładu Higjeny stoi Kierownik Działu, na czele oddziału Kierownik Oddziału, a na czele filji Kierownik Filji.

(3) Dyrektora Państwowego Zakładu Hi-

gjeny zastępuje jeden z członków Rady Kierowników Działów (art. 9), wyznaczony przez Ministra Opieki Społecznej.

Art. 9.

(1) Wewnętrznym organem opiniodawczym i doradczym Dyrektora Państwowego Zakładu Higjeny w zakresie spraw, związanych z kierownictwem fachowym Zakładu, jest Rada Kierowników Działów.

(2) Skład tej Rady stanowią: Dyrektor Zakładu, jako przewodniczący, oraz Kierownicy Działów, jako członkowie. Za zgodą Ministra Opieki Społecznej Rada może kooptować do swego składu dalszych członków spośród kierowników oddziałów.

(3) Zakres czynności Rady Kierowników Działów ustali Minister Opieki Społecznej.

(4) Ministrowi Opieki Społecznej przysługuje prawo powoływania do życia przy Państwowym Zakładzie Higjeny po wysłuchaniu Dyrektora jeszcze innych wedle swego uznania ciał opiniodawczych względnie doradczych poza Radą Kierowników Działów.

Art. 10.

(1) Funkcjonariusze Państwowego Zakładu Higjeny są funkcjonariuszami państwowymi i podlegają ogólnym przepisom, normującym stosunek służbowy funkcjonariuszów państwowych, a w szczególności ustawie z dnia 17 lutego 1922 r. o państwowej służbie cywilnej (Dz. U. R. P. Nr. 21, poz. 164).

(2) Stanowiska w przedsiębiorstwach Państwowego Zakładu Higjeny (ust. 4 art. 5)) powinny być obsadzone przez pracowników kontraktowych. Przepis ten nie stosuje się do stanowisk kierowniczych przedsiębiorstw, które to stanowiska mogą być obsadzone przez funkcjonariuszy, których stosunek służbowy ma charakter publiczno-prawny.

Art. 11.

(1) Budżet Państwowego Zakładu Higjeny stanowi osobny dział budżetu Ministerstwa Opieki Społecznej w dziale administracji.

(2) Plan finansowo-gospodarczy przedsiębiorstw (ust. 4 art. 5), prowadzonych przez Państwowy Zakład Higjeny, stanowi jedynie załącznik do tego budżetu, w samym zaś budżecie uwiódca się z tego planu tylko nadwyżkę dochodów względnie rozchodów.

Art. 12.

Państwowy Zakład Higjeny, jego filje i ekspozytury czasowe (art. 5 ust. 3) oraz przedsiębiorstwa mają prawo używania pieczęci z herbem Rzeczypospolitej i napisami, zawierającymi nazwę odpowiedniej instytucji Zakładu.

Art. 13.

(1) Minister Opieki Społecznej wyda na wniosek Dyrektora Państwowego Zakładu Higjeny zarządzenia, rozwijające w sposób szczegółowy postanowienia niniejszego rozporządzenia, a w szczególności także zarządzenia, przewidziane w art. 6, 7 i 9 tegoż rozporządzenia, regulamin

wewnętrzny Zakładu oraz zarządzenia, regulujące zakres nadzoru wojewodów nad czynnościami filij oraz ekspozytur czasowych (ustęp 3 art. 5), organizowanych przez Państwowy Zakład Higieny.

(2) Minister Opieki Społecznej w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych wyda w drodze rozporządzenia szczegółowe przepisy, normujące stosunek Państwowego Zakładu Higieny i jego filij do władz i organów, wymienionych w art. 10 ust. 1 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 r. o dozorze nad artykułami żywności i przedmiotami użytku (Dz. U. R. P. Nr. 36, poz. 343) oraz do samorządowych pracowni badania żywności i przedmiotów użytku, wymienionych w art. 15 i 16 tegoż rozporządzenia.

Art. 14.

Wykonanie niniejszego rozporządzenia powierza się Ministrowi Opieki Społecznej.

Art. 15.

(1) Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia z tem, iż postanowienia, zawarte w art. 11 tegoż rozporządzenia, nabierają mocy obowiązującej od dnia 1 kwietnia 1928 r.

(2) Równocześnie z wejściem w życie niniejszego rozporządzenia tracą moc obowiązującą rozporządzenia Rady Ministrów, wymienione w art. 1.

II. Przedruki z Monitora Polskiego.

z 25 maja Nr. 121 Rok 1936

Poz. 219. Zarządzenie o nadaniu Wielkiej Wstęgi Orderu Odrodzenia Polski.

Poz. 220. Obwieszczenie Urzędu Długów Państwa z dnia 7 maja 1936 r. w sprawie wylosowanych Bonów Funduszu Inwestycyjnego.

Poz. 221. Obwieszczenie Ministra Komunikacji z dnia 15 maja 1936 r. w sprawie instytucyj, upoważnionych do badania zdolności statków powietrznych do lotu i nadzoru technicznego nad temi statkami.

z 26 maja Nr. 122 Rok 1936

Poz. 222. Obwieszczenie Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 15 maja 1936 r. o taryfie niektórych opłat portowych.

Poz. 223. Obwieszczenie Dyrektora Urzędu Morskiego z dnia 15 maja 1936 r. o taryfie opłat za korzystanie z magazynów portowych w Gdyni.

z 27 maja Nr. 123 Rok 1936

Poz. 224. Wykaz długów Państwa i przez Państwo przyjętych gwarancyj finansowych na dzień 1 kwietnia 1936 r.

z 28 maja Nr. 124 Rok 1936

Poz. 225. Zarządzenie Ministra Skarbu z dnia 19 maja 1936 r. w sprawie przyznania praw papierów pupilarnych obligacjom II-ej 6% Pożyczki Inwestycyjnej m. st. Warszawy z 1936 r.

z 29 maja Nr. 125 Rok 1936

Poz. 226. Ogłoszenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 20 maja 1936 r. w sprawie list ławników i zastępców ławników Sądu Pracy i Sądu Okręgowego w Wilnie.

z 30 maja Nr. 126 Rok 1936

Poz. 227. Obwieszczenie Ministra Skarbu z dnia 26 maja 1936 r. o wartości jednego grama czystego złota.

Poz. 228. Zarządzenie Ministra Opieki Społecznej z dnia 22 maja 1936 r. o zatwierdzeniu orzeczenia Nadzwyczajnej Komisji Rozjemczej dla przemysłu budowlanego na obszarze m. Krakowa z dnia 27 kwietnia 1936 r.

Poz. 229. Obwieszczenie Ministra Opieki Społecznej z dnia 22 maja 1936 r. w sprawie podania o nadanie mocy powszechnie obowiązującej dla wszystkich robót budowlanych na obszarze m. Krakowa orzeczeniu Nadzwyczajnej Komisji Rozjemczej z dnia 27 kwietnia 1936 r.

z 2 czerwca Nr. 127. Rok 1936

Poz. 230. Zarządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej o otwarciu sesji nadzwyczajnej Sejmu.

Poz. 231. Zarządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej o otwarciu sesji nadzwyczajnej Senatu.

z 3 czerwca Nr. 128 Rok 1936

Poz. 232. Zarządzenie o nadaniu Złotego Krzyża Zasługi.

Poz. 233. Zarządzenie Ministra Opieki Społecznej z dnia 22 maja 1936 r. o zatwierdzeniu orzeczenia Nadzwyczajnej Komisji Rozjemczej dla przemysłu budowlanego na obszarze m. Łodzi z dnia 8 maja 1936 r.

Poz. 234. Obwieszczenie Ministra Opieki Społecznej z dnia 22 maja 1936 r. w sprawie podania o nadanie mocy powszechnie obowiązującej dla wszystkich robót budowlanych na obszarze m. Łodzi i gmin przyległych orzeczeniu Nadzwyczajnej Komisji Rozjemczej z dnia 8 maja 1936 r.

z 4 czerwca Nr. 129 Rok 1936

Poz. 235. Zarządzenie Ministra Opieki Społecznej z dnia 22 maja 1936 r. o zatwierdzeniu orzeczenia z dnia 4 maja 1936 roku Nadzwyczajnej Komisji Rozjemczej dla przemysłu budowlanego na obszarze Województwa Poznańskiego z wyjątkiem niektórych powiatów.

Poz. 236. Obwieszczenie Ministra Opieki Społecznej z dnia 22 maja 1936 r. w sprawie podania o nadanie mocy powszechnie obowiązującej orzeczeniu Nadzwyczajnej Komisji Rozjemczej z dnia 4 maja 1936 r. dla wszystkich robót budowlanych na obszarze województwa poznańskiego z wyjątkiem niektórych powiatów.

z 5 czerwca Nr. 130 Rok 1936

Poz. 237. Obwieszczenie Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 4 czerwca 1936 r. o sprostowaniu błędów w zarządzeniu z dnia 15 maja

1936 r. w sprawie przyjmowania zgłoszeń wywozowych oraz wydawania zaświadczeń walutowych.

z 6 czerwca Nr. 131 Rok 1936

Poz. 238. Zarządzenie Ministra Opieki Społecznej z dnia 26 maja 1936 r. o zatwierdzeniu orzeczenia z dnia 18 maja 1936 r. Nadzwyczajnej Komisji Rozjemczej dla przemysłu budowlanego na obszarze m. Lwowa.

Poz. 239. Obwieszczenie Ministra Opieki Społecznej z dnia 26 maja 1936 r. w sprawie podania o nadanie mocy powszechnie obowiązującej orzeczeniu Nadzwyczajnej Komisji Rozjemczej z dnia 18 maja 1936 r. dla wszystkich robót budowlanych na obszarze m. Lwowa.

z 8 czerwca Nr. 132 Rok 1936

Poz. 240. Zarządzenie o nadaniu Złotego Krzyża Zasługi.

Poz. 241. Zarządzenie o nadaniu Srebrnego Krzyża Zasługi.

Poz. 242. Obwieszczenie Ministra Skarbu z dnia 29 maja 1936 r., ustalające dalszą listę przedsiębiorstw bankowych, uprawnionych do handlu zagranicznymi środkami płatniczymi.

z 9 czerwca Nr. 133 Rok 1936

Poz. 243. Zarządzenie o nadaniu Krzyża Komandorskiego z Gwiazdą Orderu Odrodzenia Polski.

Poz. 244. Zarządzenie o nadaniu Srebrnego Krzyża Zasługi.

Poz. 245. Obwieszczenie Ministra Skarbu z dnia 29 maja 1936 r., ustalające dalszą listę agentów dewizowych, uprawnionych do handlu zagranicznymi środkami płatniczymi.

z 10 czerwca Nr. 134 Rok 1936

z 12 czerwca Nr. 135 Rok 1936

Poz. 246. Zarządzenie Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 30 maja 1936 r. w sprawie dokonania wyborów organów zarządzających w gminach wyznaniowych żydowskich.

Na podstawie art. 50 załącznika do rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 14 października 1927 r. o uporządkowaniu stanu prawnego w organizacji gmin wyznaniowych żydowskich na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej z wyjątkiem województwa śląskiego (Dz. U. R. P. z 1928 r. Nr. 52, poz. 500) oraz § 1, 3 i 27 rozporządzenia Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 24 października 1930 r. w sprawie regulaminu wyborczego dla wyboru organów gmin wyznaniowych żydowskich na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej z wyjąt-

kiem województwa śląskiego (Dz. U. R. P. Nr. 75, poz. 592) zarządzam, co następuje:

§ 1. W gminach wyznaniowych żydowskich, w których upłynęły kadencje organów zarządzających, wybory zarządów gmin mniejszych odbędą się dnia 30 sierpnia 1936 r., wybory zaś rad gmin wielkich odbędą się dnia 6 września 1936 r.

§ 2. Po ustaleniu wyniku wyborów w gminach wyznaniowych żydowskich wielkich, nowoobrane rady powinny bezzwłocznie wyłonić komisję wyborczą do dokonania wyboru członków zarządu.

§ 3. Liczebny skład członków i zastępców członków rady oraz zarządu dla poszczególnych gmin wyznaniowych żydowskich określi osobne zarządzenie.

§ 4. Zarządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia i ma moc obowiązującą na obszarze Rzeczypospolitej z wyjątkiem województwa śląskiego.

z 13 czerwca Nr. 136 Rok 1936

Poz. 247. Zarządzenie Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 9 czerwca 1936 r. wydane w porozumieniu z Ministrem Opieki Społecznej w sprawie ustalenia granic okręgu ochrony górniczej źródeł mineralnych, znajdujących się na terenie miasta Muszyny, w powiecie Nowy Sącz, województwa krakowskiego.

z 15 czerwca Nr. 137 Rok 1936

Poz. 248. Zarządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 5 czerwca 1936 r. w sprawie zatwierdzenia herbu miasta Łodzi.

C.

Bibliografia.

II. WYDAWNICTWA, INTERESUJĄCE ADMINISTRACJĘ SPRAW WEWNĘTRZNYCH.

„Ewidencja i Kontrola Ruchu Ludności w Polsce” — T. Syga.

Ukazała się praca Tadeusza Sygi p. t. „Ewidencja i Kontrola Ruchu Ludności w Polsce”.

Praca ta zawiera zbiór przepisów, dotyczących zagadnień prowadzenia ewidencji ruchu ludności z komentarzami i skrótem (str. XVI + 478).

U w a g a. Książka do nabycia w Samorządowym Instytucie Wydawniczym w Warszawie, Miodowa Nr. 6, cena zł. 6.